

”Det är ju precis så här man ska jobba”

Ung Arena 9.0 – Slutrapport från den externa utvärderingen

Helen Uliczka Hallin & Erik Jakobsson
Apel AB
2019-04-20

Innehåll

Förord och sammanfattning.....	3
Om Ung Arena 9.0.....	5
Om utvärderingen.....	6
Resumé av tidiga utvärderingsresultat.....	7
Utvärderingsresultat: Del 1 – Samverkansparternas synpunkter.....	9
Om intervjuerna med samverkansparterna.....	9
Om samverkan per yrkesroll.....	11
Arbetsförmedlingen.....	11
Socialtjänsten.....	18
Kommunala aktivitetsansvaret (KAA).....	22
Försäkringskassan.....	28
Studievägledare (SYV).....	32
Övriga: Praktiksamordnare, Rehabkoordinator, Integrationssamordnare.....	36
Sammantagna slutsatser om samverkan.....	38
Utvärderingsresultat: Del 2 – Arenavägledarnas synpunkter.....	39
Horisontella kriterier.....	45
Utvärderingsresultat: Del 3 – Deltagarnas synpunkter.....	47
Deltagarenkät – resultat.....	47
Intervjuer med deltagare.....	51
Analys och slutsatser från enkät och intervjuer med deltagare.....	56
Utvärderingsresultat: Del 4 – Arbetsgivare om praktikanter.....	57
Utvärderingsresultat: Del 5 – Projektledningens arbete och reflektioner.....	59
Hur går man vidare?.....	62
Utvärderingens slutsatser om Ung Arena.....	63

Förord och sammanfattning

ESF-projektet Ung Arena 9.0 har bedrivits i nio kommuner i Skaraborg i syftet att ungdomar mellan 15-24 år, som varken arbetar eller studerar, snabbare ska komma in i arbete eller studier. Apel har utvärderat projektet i en lärande utvärdering. Utvärderingen kommer till slutsatsen att Ung Arena har utvecklat ett koncept som motverkar både arbetslöshet och diskriminering på arbetsmarknaden. Projektet har på ett pragmatiskt och kostnadseffektivt sätt gett goda resultat på alla nivåer. I utvärderingen har vi under projektets slutskede genomfört nästan 80 intervjuer med samverkansparter, projektanställda och deltagare. Under intervjun fick de svara på hur många stjärnor av fem möjliga de skulle ge Ung Arena. I genomsnitt fick projektet 4,7 stjärnor vilket talar sitt eget tydliga språk om dess effekt.

Ung Arena 9.0, ett närmast 5-stjärnigt projekt enligt samverkansparter, projektanställda och deltagare

Vi utvärderare vill uppmana kommunpolitiker samt tjänstemän och chefer inom myndigheter som arbetar med arbetslösa att läsa utvärderingsrapporten och fundera över om detta arbetssätt kan vara möjligt inom den egna verksamheten. Konceptet i Ung Arena bygger på att använda de resurser som redan finns men på ett sätt som stoppar det dubbelarbete som idag sker genom att olika myndigheter arbetar med samma person fast på olika sätt och ofta utan resultat. I Ung Arenas koncept motverkas stuprören och människor faller inte mellan stolarna

Ung Arenas bärande metod har varit att kommunerna skapat fysiska samverkansarenor där parter som arbetar med arbetslösa ungdomar har samordnat sina insatser genom att ha gemensamma möten och/eller samlokalisering. Parterna har oftast utgjorts av Arbetsförmedlingen, Socialtjänsten, Försäkringskassan, Arbetsmarknadsenheten, Kommunala aktivitetsansvaret och Studie- och yrkesvägledare men även andra har deltagit. Varje arena har haft en (eller två) ansvarig projektanställd som stått för kontakten med deltagaren och gjort kartläggning och planering tillsammans med deltagaren och de övriga parterna.

Citatet som blivit rapporttitel "*Det är ju precis så här man ska jobba*" är något som i princip alla intervjuade hade kunnat skriva under på. Samtliga ingående samverkansparter har upplevt att deras arbete förenklats väsentligt genom projektet. De vittnar samfällt om att samlokalisering/gemensamma möten är det som gjort skillnad och gett goda resultat. Samverkansparterna får tillgång till andras kompetenser, andras kunskap och andra verksamheters resurser på ett helt annat sätt än tidigare. Frustration över ineffektivitet har försvunnit eftersom arbetet fungerat så mycket bättre och man vill fortsätta arbeta i samverkan för att behålla de goda resultaten och skapa långsiktiga effekter av Ung Arena.

Ung Arena har som bieffekt fungerat som en informell kompetensutvecklingsinsats där samverkansparterna lärt mycket av varandra. Detta är en direkt och potentiellt långsiktig effekt av projektet som är mycket värdefull att ta tillvara och utveckla. En annan bieffekt av Ung Arena är att kommunerna börjat använda arbetssättet med samverkan på andra åldrar än 15-24 år.

Av de totalt 650 deltagande ungdomarna har ca 70 % avslutats till arbete eller studier. Detta är ett högt kvantitativt resultat. Ett kvalitativt resultat som framkommit i utvärderingens intervjuer är att deltagarna har fått en ökad självkänsla genom att de varit med i projektet. De upplever att de mår bättre efter projektet än före. Detta oavsett om de idag är sysselsatta eller ej. Många av ungdomarna har haft diagnoser som påverkat deras sätt att fungera men på rätt praktikplats har även funktionsnedsatta deltagare fungerat väldigt bra. Utvärderingens slutsats är att arenavägledarnas och samverkansparternas tålamod och goda bemötande av dessa unga har gett stora effekter som kan ha påverkat deltagarnas hela framtid. De har verkligen "tagit ungdomarna i handen och lett dem ut".

Vi ger i rapporten goda exempel på hur deltagarna på ett bra sätt kommit ut på praktikplatser utifrån deras egna intressen och med arenavägledarnas stöd. Dessa exempel kan tjäna som diskussionsunderlag om hur man bör agera för att en praktik ska fungera så bra som möjligt för både praktikant och arbetsgivare.

Implementering av arbetssättet från Ung Arena sker i alla nio kommuner men på lite olika sätt. En del kommuner fortsätter som innan med en plats som kallas Ung Arena, medan andra kommuner utvidgar till fler åldrar men behåller arbetssätten. Bidragande till implementeringen har varit att Ung Arena har haft tre projektledare (varav en projektadministratör) med lång erfarenhet, egna positioner inom relaterade verksamheter, stark förankring i regionen, stora egna mandat och kontaktnät vilket har gett dem en stor möjlighet till strategisk påverkan. Deras gemensamma arbete har genererat en fortsatt extern finansiering av viktiga funktioner och aktiviteter under två år efter projektet.

Utvärderingens övergripande slutsats är att det koncept som utvecklats i Ung Arena 9.0 bör implementeras och bli permanentat i alla de nio ingående kommunerna. Det bör även spridas och implementeras i andra kommuner i Skaraborg samt, förstås, i hela Sverige.

myndigheter och aktörer jobbat i varsitt stuprör med samma individ, har man i Ung Arena jobbat tillsammans för individen i syftet att unga skulle få ett bättre stöd. Det har funnits en enda plan för individen, inte flera olika.

I en del av kommunerna har man samlokalisert åtminstone några kommunala funktioner permanent i samma byggnad, medan man i andra kommuner sitter på olika platser men har gemensamma fysiska möten. De statliga aktörerna (Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan) har kommit till mötena samt spenderat minst en del av dagen på arenan för att möta ungdomar i flerpartssamtal. På varje arena har det funnits en (ibland två) arenavägledare¹ som mötte och coachade varje deltagare och såg till att denna fick individuellt stöd genom olika insatser samt fick möta de rätta myndighetsinstanserna. Projektet anordnade också aktiviteter i form av introduktionsutbildningar och "prova på"-kurser för att ge deltagarna rätt möjlighet att gå ut i arbete/studier snabbt.

Arenavägledarna har finansierats genom projektmedel. Kommunerna har medfinansierat Ung Arena genom arbetstid för sådan personal som annars arbetar med målgruppen (exempelvis studievägledare, arbetsmarknadscoacher, IFO-personal). Alla AME-chefer har varit involverade i projektet och har haft en gemensam grupp där projektet diskuterats. Likaså har Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, m.fl., bidragit med personalinsatser. Arenorna har därutöver samverkat med utbildningsanordnare och arbetsplatser inom näringsliv och offentlig sektor för att skapa ingångar till studier respektive praktikplatser.

Om utvärderingen

Utvärderingen har följt projektet från arenornas uppbyggnadsfas under våren 2017 då vi inledde med en intervjustudie om hur arbetet framskred. I övrigt har utvärderingen framförallt skett genom följande insatser:

- ✓ Genomförande av en deltagarenkät där deltagarna fått bedöma hur de upplevt sitt deltagande och den nytta de haft av detta.
- ✓ Besök på arenor och deltagande på projektets samverkansdagar där arenapersonal och samverkansparter möts för att utbyta erfarenheter och få information. Vi har även skickat ut en enkät till arenavägledare om innehåll och nytta av samverkansdagarna.
- ✓ Återföring av utvärderingsresultat på styrgruppsmöten.
- ✓ Intervjuer med AME-chefer i alla nio kommuner.
- ✓ Deltagande på en gemensam konferens mellan Ung Arena och Level Up.
- ✓ Intervjuer med ett antal samverkansparter på varje arena (totalt 37 intervjuer).
- ✓ Slutintervjuer med arenavägledare (9 intervjuer).
- ✓ Kontinuerlig dialog samt intervjuer med projektledarna och projektadministratör.
- ✓ En delrapport i september 2018.

¹ Det har funnits flera olika benämningar som coacher och handledare men vi väljer att genomgående kalla dem arenavägledare.

Frågeställningarna i intervjuerna rörde huvudsakligen upplevelser av hur samverkan fungerade, vilka behov man såg hos deltagarna och vilken nytta som kommit av projektets genomförda insatser. Ett fokus i intervjuerna låg på vad man ansåg om möjligheterna för långsiktiga effekter av Ung Arena i form av implementering av arenor och arbetsätt, samt hur dessa effekter skulle uppnås. Nedan presenteras de resultat som kommit fram i utvärderingens olika insatser.

Resumé av tidiga utvärderingsresultat

Våra utvärderingsresultat, vilka redovisats löpande för projektets styrgrupp, har visat att arenorna kom igång tidigt och uppnådde snabbt goda resultat. Nedan gör vi en sammanfattning av vad som framkom i vår första rapport, vilken kom i september 2018. Den innehöll, förutom våra egna observationer från besök på arenorna, resultat från intervjuer med arenavägledare och AME-chefer samt resultatredovisning från enkäter till arenavägledare respektive deltagare. Deltagarenkäten kommer vi redovisa separat även i denna rapport.

Vi intervjuade arenavägledare i mars 2017. Resultaten visade att samtliga arenor var igång med sin verksamhet i inledningen av projektets genomförandefas. Alla var ännu inte fullt ut samlokaliserade med samtliga samverkansparter, men stärkt samverkan mellan flera olika roller hade redan gett väsentliga framgångar jämfört med tidigare arbetsätt. Alla intervjuade trodde starkt på idén om samverkan och samlokalisering.

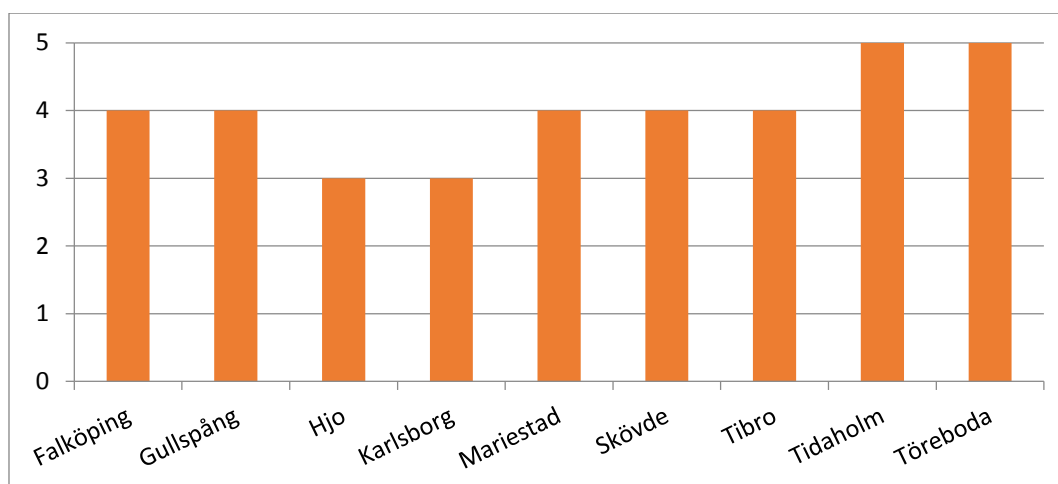
Ung Arena har regelbundet anordnat samverkansdagar där arenavägledare och andra som samverkar på arenorna kan komma och lyssna på de andra eller berätta om hur det går för deras arena. Samverkansdagarna har varit förlagda till olika arenor och den arena som är värd har berättat om sin verksamhet. Även de ingående samarbetsparterna har fått berätta om hur de arbetar. Ibland har det anordnats en workshop där man fått diskutera, andra gånger har någon extern aktör och hållit en föreläsning om ett aktuellt ämne.

Utvärderingen skickade under våren 2018 ut en enkät till arenavägledarna för att se vilken betydelse samverkansdagarna hade. Det visade sig att man hade stor nytta av dem. Samtliga arenavägledare ansåg att de fått ny kunskap genom att delta på samverkansdagarna (fig. 1). Att delta på samverkansdagarna ledde till att man utvecklade metoder och arbetsätt. Kvaliteten på samverkan på den egna arenan hade ökat i och med att man deltog på samverkansdagarna och samarbetet där underlättades av en ökad förståelse för varandras roller. Många nämnde erfarenhetsutbytet som det viktigaste inslaget. Alla arenor hade olika utmaningar och olika sätt att lösa dem på och man fick tips och nya tankesätt genom att lyssna på de andra. Även information från externa myndigheter var intressant. De flesta arenavägledare menade att samverkansdagarna har lett till utökat samarbete även med andra aktörer än de som var representerade på arenan. På frågan om hur viktigt det var att fortsätta med samverkansdagarna efter projektet svarade en stor majoritet att det var mycket viktigt.

Figur 1. Arenavägledarnas grad av instämmande i att de fått ny kunskap genom att delta på samverkansdagarna.

Under senhösten 2017 genomförde vi intervjuer med AME-cheferna i samtliga kommuner. En fråga var hur stor de uppskattade att förändringen blivit med en arena istället för det system man arbetade efter tidigare. Som det går att utläsa i figur 2 där AME-cheferna fått skatta förändringen på en femgradig skala, innebar arenan en stor förändring för de flesta kommuner. Medelvärde på skattningen blev en fyra. Eftersom figuren bygger på intervjuer hade vi fått in mer detaljerad information om vad förändringen inneburit och även de kommuner där förändringen skattades som lägst, Hjo och Karlsborg, menade i sina kommentarer att de hade förändrat mycket. Sammanfattningsvis betydde arenorna enligt AME-cheferna att det skett en stor förbättring i samtliga kommuners arbete med unga arbetslösa. Samtliga AME-chefer ansåg att styrande kommunpolitiker kände till projektet, det var väl förankrat, och att de själva såg möjligheterna för implementering av projektresultaten som goda.

Figur 2. AME-chefernas skattning under hösten 2017 av den förändring en arena inneburit i varje kommun.

Utvärderingsresultat: Del 1 – Samverkansparternas synpunkter

Efter den ovanstående resumén kommer vi i detta stycke lägga stort fokus på det vi ser som den viktigaste delen av utvärderingens resultat, nämligen intervjuerna med de samverkansparter som funnits med i arbetet ute på arenorna. (Här inkluderas inte de projektanställda arenavägledarna. Dessa intervjuades i en särskild studie.) Då projektets syfte var att samordna olika offentliga roller och dessas resurser, ser vi det som helt avgörande vad dessa roller faktiskt anser om nyttan av att, ofta på ett ganska radikalt vis, förändra sina arbetssätt.

Om intervjuerna med samverkansparterna

Vi har genomfört 37 intervjuer om vardera 45-60 minuter med samverkansparterna. Alla nio ingående kommuner finns representerade i intervjumaterialet (se Tabell 1). Antalet intervjuade per kommun bygger på att vi bad att få in namn och kontaktuppgifter på involverade samverkansparter i varje kommun. Vi tillfrågade sedan dessa om en intervju. Tre fjärdedelar av de intervjuade var kvinnor.

Det förekom ett mycket litet bortfall om 4-5 personer. Delvis bestod bortfallet av ett par som avslutat sin tjänst och delvis var det personer som avböjde intervjun då de inte kände sig tillräckligt insatta i projektet eftersom de varit med kort tid.

Tabell 1. Antal intervjuade uppdelat per kommun.

Intervjuade per kommun	Antal
Töreboda	8
Gullspång	7
Mariestad	7
Skövde	7
Hjo	6
Tidaholm	5
Falköping	4
Karlsborg	4
Tibro	4
Övergripande	2
Summa	37

Intervjuerna täcker upp samtliga yrkesroller som deltagit på något betydande sätt i samverkan (se Tabell 2). Vi lade störst vikt vid att få med någon från Arbetsförmedlingen i varje kommunsamarbete. Eftersom inte alla roller deltagit i alla nio kommuner och vi dessutom måste begränsa antalet intervjuer har det inte varit möjligt att intervjua samtliga parter i alla nio kommuner. Försäkringskassan fanns exempelvis inte med i alla kommunsamarbeten, eller hade först nyligen inlett ett samarbete, vilket medförde att alla inte samarbetat med dem. Likaså fanns Hälso och sjukvården bara representerad i ett fåtal samarbeten. Dock menar vi att materialet vi fått in är representativt för Ung Arena i stort.

Tabell 2. Antal intervjuade av de olika yrkesroller/organisationstillhörigheter som ingått i samverkan i Ung Arena.

Yrkesroll/Organisation i samverkan	Antal
Arbetsförmedlingen	10
Kommunala aktivitetsansvaret	7
Studievägledare	6
Socialtjänsten/försörjningsstöd	6
Försäkringskassan	4
Gymnasieskola/annan utbildning	2
Praktksamordnare	1
DUA/DUNA	1
Arbetsmarknadsenhet el motsv.	1
Rehabkoordinator	1
Integrationsamordnare	1
Summa	37

Eftersom alla parter och yrkesroller inte har varit lika aktiva i samverkan frågade vi vilka andra roller varje person samverkade mest med (Tabell 3). Det vanligaste var att man samverkade med arenavägledaren, AF och socialtjänsten. Oftast var det dessa roller som hade gemensamma flerpartssamtal om och med deltagare. Andra vanliga parter inom samverkan var SYV, AME, någon skola/utbildning och KAA. I en del kommuner fanns det någon som specifikt arbetade med DUA/DUNA, i andra ingick detta i andra roller.

Tabell 3. De intervjuade samverkansparternas svar på frågan om vilka organisationer/roller de samverkat mest med i Ung Arena.

Svar på frågan: "Vilka organisationer/roller samverkar du mest med?"	Antal
Arenavägledare	35
Arbetsförmedlingen	27
Socialtjänsten/försörjningsstöd	21
Studievägledare	20
Arbetsmarknadsenhet el. motsvarande	16
Gymnasieskola/annan utbildning	13
Kommunala aktivitetsansvaret	12
DUA, DUNA	11
Försäkringskassan	10
Praktksamordnare	10
Hälso- och sjukvården/Rehabkoordinator	7
SFI	7
Arbetsterapeut	1
Arbetspsykolog	1
Integrationschef	1

Vi bad varje intervjuad att sätta ett "betyg" mellan 1 och 5 på hur de uppfattade samverkan i stort samt att utveckla omdömet om det var något som var särskilt bra eller dåligt. Resultatet blev att någon enstaka roll i någon kommun fick ett lägre betyg, i övrigt låg siffran på 4 eller 5 för helhetsintrycket av samarbetet. Medelvärdet låg på höga 4,5. Det som drog ner det från att bli 5 i snitt var oftast att man saknade någon roll/organisation eller att det hade varit många personbyten vilket ibland gjorde att kontinuiteten brast, inte att själva samverkan i sig inte fungerat. I flera fall hade samverkan förbättrats med tiden.

Betyg 4. I Skövde hade det varit bra om vården hade varit med.

Betyg 3. Har varit svårt med Af, inget snabbspår, omorganisation, personbyten, inte smidigt. Nu är det bättre med en person som är där en dag i veckan.

Betyg 4. Kommunen själv stod för krånglet.

En kommentar som hördes från många av de intervjuade var att alla i samverkansgruppen gjorde det som förväntades av dem. Samtliga drog sitt strå till stacken och de gjorde det dessutom inom förväntad tidsrymd. Kom man överens om att något skulle göras så skedde detta varje gång. Detta ledde till att man fick stort förtroende för varandra inom gruppen vilket i sin tur underlättade samverkan väsentligt. Samarbetet blev tydligt, förutsägbart och byggt på tillit till de andras kompetens och tillförlitlighet.

Vi bad även om ett betyg på helheten där man skulle väga in projektets koncept och utförande, tanken bakom. Där fick de sätta stjärnor. Medelvärdet blev 4,5 stjärnor av maximala fem (fig. 3).

Figur 3. Samverkansparterna gav projektet Ung Arena som helhet 4,5 stjärnor av fem möjliga.

Om samverkan per yrkesroll

Vi kommer i detta stycke att redovisa intervjuresultaten per yrkesroll/organisationstillhörighet för de roller där vi intervjuat ett flertal personer. (För de roller vi intervjuat enstaka personer kommer vi att göra ett sammandrag i ett enda delstycke.) Varje delstycke är byggt på vad de intervjuade inom yrkesrollen sagt om projektet vilket betyder att alla stycken kan läsas separat. Att vi valt detta angreppssätt, framför att lägga fokus på varje kommun, är på grund av att de som vill dra nytta av rapporten ska kunna läsa vad personer inom den egna yrkesrollen, eller inom den egna myndigheten, anser om arbetssättet med samverkan på plats. Även om det kan tyckas som upprepningar menar vi att det gör resultaten tydliga och styrker dessas validitet att vi kan redovisa att många av de intervjuade säger likartade saker oavsett var de utgått från.

Arbetsförmedlingen

Från AF intervjuade vi nio handläggare och en chef. Den senare hade varit med i planeringen av projektet men inte arbetat praktiskt i samverkan ute på arenorna. De nio handläggarna har samtliga befunnit sig på ute på arenorna. I fyra fall har de deltagit i samverkan på mer än en arena, dock har de inte varit knutna till flera arenor samtidigt utan bytt från en till en annan. På

de flesta arenor har man deltagit i veckomöten där samverkansgruppen tagit upp deltagare till diskussion för att få fram vilken part i samverkan som passar bäst för att ta hand om nästa steg och bestämt hur man ska kanalisera individen vidare. Under samma dag har man vanligen haft trepartssamtal med deltagare. Man har också under mötena diskuterat sina olika uppdrag och vad den egna organisationen kan ställa upp med.

Af-handläggarna samverkade i högst grad med arenavägledarna och Socialtjänsten/försörjningsstöd, men även ofta med SYV och praktiksamordnare. De övriga rollerna samverkade man med i varierande grad. Försäkringskassan var det ingen från AF som uppgav att de samverkat med i någon högre grad. Detta kunde vara för att deras uppdrag inte överlappade:

Försäkringskassan har varit med någon gång men jag hade inte direkt samverkan med dem. Jag saknar inte samverkan med dem heller eftersom jag inte har så många ärenden med dem. Det är bara om någon deltagare behöver dem, då kan jag fungera som en länk.

Men det kunde även vara så att AF-handläggaren saknade Försäkringskassan i samverkan eftersom deltagarna var väldigt långt ifrån arbetsmarknaden och funktionsnedsättningar var vanliga eller kunde misstänkas.

Det är en svår målgrupp, långt ifrån arbetsmarknaden. Vi saknar FK för många är så pass svaga. De borde träffa t.ex. en LSS-handläggare men det kom inte till.

En del av de övriga samverkansparterna har tyckt att det varit besvärligt att AF-handläggaren ofta bytts ut och det kan ha varit både två och tre olika personer under projektets gång. Ett gott exempel på hur man vid ett tillfälle fick personbytet att fungera var att en handläggare följde med den förra och lärde sig på så sätt hur gruppen arbetade:

Jag kom in direkt i arbetet, jag följde med den förra handläggaren i tre veckor. Var tidigare kontakt mot vuxna i kommunen. Det har gått mycket smidigt och bra.

Samtliga AF-handläggare ansåg att samverkan hade fungerat väl. När det gällde samverkan med arenavägledaren blev det genomgående goda omdömen.

Samarbetet med arenavägledarna har varit underbart, allt funkade bra. Jag fick all information jag behövde. De var alltid där, att de var två stycken gjorde att de kunde täcka upp för varandra. Jag var jättenöjd.

De finns mycket god vilja och det blev bra möten med ungdomarna.

Arenavägledarna har varit fantastiska och hjälpt mig fått ut många i jobb eller studier. De har tagit ansvar .

I ett par kommuner har det funnits lite svårigheter men dessa var genomgående av mindre karaktär och har löst sig efterhand.

Det är väldigt bra. De skulle kunna vara lite mer effektiva men de jobbar på det nu.

Det var lite dålig struktur och vi från AF har bytt personal. Nu är det bättre. Det rullar på. Vi fick till ett bra arbetssätt.

Egentligen fanns det från AF-handläggarnas sida bara ett enda mer allvarligt klagomål på någon i samverkan. Det rörde att en person i sin yrkesroll inte hade inspirerat ungdomar att gå vidare utan mer fungerat som en bromskloss. Vi kan inte värdera denna utsaga då det rör sig om andrahandsinformation och personen i fråga dessutom inte finns kvar på sin tjänst. Vad vi kan säga är att det drog ner handläggarens omdöme om den generella samverkan något lite. Arenavägledaren och de övriga i samverkan på den aktuella arenan fick dock mycket beröm för sina insatser.

Vilka metoder eller arbetssätt ville AF-handläggarna framhålla? Man kan säga att det som enligt dem var den bärande "metoden" som gav resultat var själva samverkan, att man träffades och resonerade ihop. Utan samverkan skulle inga andra metoder ge samma resultat.

Samverkan är själva lösningen.

I övrigt svarade handläggarna allmänt att det individuella arbetssättet var det bästa. En god kartläggning av varje deltagande individ är en bra start.

De har jobbat väldigt mycket med kartläggande samtal och fått bra bild av varje deltagare. Arenavägledarna har träffat deltagarna flera gånger i veckan och har bra koll på dem och har uppsyn om de inte kommer. Allt märks fort då.

För att få kunskap om vad som var rätt för individen var det bra att kunna kalla in en arbetspsykolog.

En arbetspsykolog är bra att ha med att för att få vägledning om vad deltagaren kan jobba med. Det kan hjälpa arenavägledarna att lägga insatserna på rätt nivå.

Det var också viktigt att deltagarna märkte att något startade för dem. Det var viktigt att de skulle komma igång snabbt med aktiviteter och ha täta kontakter med arenavägledarna. Allt man anordnade behövde inte vara relaterat till jobb eller studier, bara att få dem att starta upp med någon aktivitet istället för att vara passiva var en framgång.

Att inte skynda på dem är viktigt men man ska sätta igång att med att aktivera dem fort så de inte behöver vänta. Man har ordnat jobbsöktillfällen, gym, kurser, gett dem ett schema, och så de är igång. Arenan har en SYV från Komvux som de bokar in. De har pushat på och påmint den sökande om att den ska söka till studier och söka CSN. De har haft svenskundervisning också och tät kontakt med SFI vilket är påtagligt bra om man vill studera.

7TJUGO är något flera nämner. I början av projektet hölls en utbildning för projektmedarbetarna i denna metod och en handläggare beklagar att de inte fick gå den tillsammans eftersom det skulle ha underlättat kommunikationen. Samma handläggare framhåller också MI (Motiverande samtal) som en bra metod och att de andra i samverkansgruppen skulle också vilja lära sig den.

7TJUGO borde man gå tillsammans med de kommunanställda för att få samma språk. Ett bra sätt att få bättre innehåll och förhållningssätt. Jag har en tanke om hur jag vill

bemöta en kund, inte pracka på dem något. Det är viktigt för mig att leverera det vi kommit överens om.

Vi har utbildning på AF om hur man har samtal. Det finns olika skolor beroende på var man har sin utbildningsbakgrund. Kan vara olika spår och det kan bli svårt på trepartssamtalen om man har olika inriktning i samtalsmetodiken.

Flerpartsmötena, oftast trepartsmöten, anses allmänt som mycket bra. Alla på mötet får höra samma saker. Deltagaren kan inte heller säga en sak till den ena parten och en annan till den andra. Allt blir tydligt för alla som deltar på mötet.

Man får mycket information om man har trepartsmöten. Alla får samma bild. Det får de inte annars. Många har det inte lätt och de säger det de tror att man vill höra. Finns både de som överdriver sjukdom och de som blundar för den. Tack vare samverkan kommer den riktiga bilden fram. Har de en sjukdom vet socialen det. De sökande vi har nu är sådana, de har något problem. Kanske 20 % är självgående, resten har något bekymmer. Inte alltid annars man får den information man får när man har möten.

Den sökande slipper åka till tre olika parter och vi kan ta upp saker gemensamt.

Annat man tog upp var att det fanns många olika verktyg att använda i arbetet med deltagaren, som praktik och introduktionsutbildningar. Det någon saknade var att deltagarna väldigt sällan har körkort och det kan vara mycket begränsande på små orter med liten arbetsmarknad och dåliga allmänna kommunikationer. Ett tips var att arenorna skulle arbeta för att underlätta för att deltagare skulle börja ta körkort. Så att de fick ökade möjligheter till praktik, utbildning och jobb utanför kommungränsen.

På vår fråga "Har samlokaliseringen haft betydelse för ditt arbete och i så fall hur?" svarade alla nio intervjuade AF-handläggare att den haft stor betydelse för deras arbete. Allting blev mycket lättare. En mycket positiv sak är att deltagarna kommer när de är kallade. De stannar inte hemma för att det är långt och besvärligt att ta sig till AF-kontoret i Skövde eller Mariestad. Ett inställt möte på grund av att en arbetssökande inte kommer på utsatt tid är ineffektiv arbetstid för handläggaren.

Det är själva det som funkar. Det är en framgångsfaktor. Många kommer inte annars. De har inte körkort och det är svårt med bussar. De uteblir i Mariestad men kommer till Ung Arena. Man får boka om tider hela tiden om man själv sitter i Mariestad och kallar dem dit.

Mötena med de övriga parterna för flerpartssamtal blir även de mycket enklare att anordna. Alla i samverkansgruppen vet när de ska träffas och att man ofta kan boka tid redan veckan därpå eftersom dagen är avsatt för arbete på arenan.

Det är mycket bättre genom att man är på plats, det krävs att man tar hand om ungdomarna i ett tidigt skede. Det hade dröjt längre om jag kallar de andra parterna när det finns en ung vi behöver samarbeta om. Man behöver vara på plats på ett trepartssamtal, man kan inte skicka uppgifter härifrån.

Att alla i samverkan träffas regelbundet gör att man snabbt löser det som uppkommer. Sådant som vanligen skulle ta lång tid och kanske orsaka mycket besvär blir snabbt löst genom en gemensam diskussion på ett möte.

Väldigt bra att få sitta där de sökande är och att Ung Arena finns och man kan gå till de andra och ställa frågor. Det är omöjligt att lösa problem via mail. Mycket bättre att vara på plats, man får en annan sorts relation med de människor som är där. Bättre kontakt och mycket lättare att hitta lösningar.

Det här är jättemycket bättre, man vet att man träffas så man behöver inte jaga varandra. Effektiva möten man hinner mycket på kort tid. Det sparar tid.

Absolut! Det är mycket mer effektivt att sitta på plats. En förutsättning för att allt ska fungera. Framför allt bra att vi kunde göra en gemensam plan på enkelt sätt. Många deltagare saknade gymnasiet och vi kunde hitta andra vägar mycket snabbare än annars. De behöver se att det finns flera vägar för dem.

En viktig faktor var att alla fick en övergripande inblick och lärde sig mycket om de övrigas uppdrag och vilka resurser som fanns att sätta in.

Att man ser vad andra kan göra, socialtjänsten och kommunen. Vi har utvecklat hela tiden och följt med i vad AF har för att underlätta. Alla är tillmötesgående.

Projektet har haft betydelse, det har uppfyllt sitt syfte och ökat vårt utbyte och vår förståelse för varandras roller och uppdrag. Nu vet vi vilka direktiv vi har på lokal och riksnivå. Det minimerar den frustration som funnits länge. De andra kan komma in till mig och fråga jag kan informera dem direkt i nuläget.

Jag har lärt mig jättemycket av dem. Vi har ärendegenomgång om vad nästa steg är och informerar om verktyg, lagar, regler, det är väldigt nyttigt.

Absolut, man delar hela tiden. Nya regler, lagar mm. Vi är oss av varandra. Får mer förståelse för hur kommunen arbetar, det underlättar mycket.

Man får information om vad som händer i kommunen. Bra kunskap om vilka verksamheter som finns och om olika möjligheter att flexibelt lösa saker på olika sätt på plats.

De handläggare som hade tidigare erfarenhet av arbete med målgruppen ansåg allmänt att Ung Arena innebar en skillnad för ungdomarna. De menar att jämfört med vad arbetslösa ungdomar vanligen får i form av myndighetskontakter och stöd leder Ung Arenas samverkan och individbaserade arbetssätt till att fler unga kommer i jobb eller studier än vad de annars hade gjort. Att varje individ får en ordentlig kartläggning, blir sedd och lyssnad på, gör en stor skillnad, menar man. Handläggarna kan skapa personliga relationer och har mer tid för varje ungdom än vad de normalt har på AF:s kontor. Bland deltagarna har också funnits många som har stått långt ifrån arbetsmarknaden och kanske inte från början kunnat vara aktuella för AF:s insatser. I och med samverkan i Ung Arena och arenavägledarnas stöd har ungdomar med olika typer av problem, som psykisk ohälsa, skulder, social fobi, fått hjälp med alla kontakter som

behövs för att hjälpa dem innan AF behöver komma in i bilden på ett aktivt sätt. Detta gör handläggarnas arbete mer effektivt.

Jag upplever att Ung Arena verkligen har hjälpt. Vi har tagit dem i handen men också ställt krav på dem. Det är mycket värdefullt för ungdomarna. Bra också för deltagarna att träffa oss någon annanstans, i en bättre miljö än AF:s lokaler.

Många hade varit mer passiva utan Ung Arena. När de är inne i AF:s system blir de utskrivna om de inte kommer igång. Nu får de en chans att skapa relationer och bli sedda. De kan ta ett steg då, eller stegförflytta mer.

Det blir ett bättre resultat. De får bättre förutsättningar att komma ut i arbete eller studier tack vare den bra kontakten mellan oss i samverkan. Vi ger de sökande kontakter som hjälper och förbereder dem. De får stöd i alla delar, som i aktivitetsrapporteringen, och får fördelar som gör att de kommer snabbare framåt.

Bra resultat, det går snabbare att få ut dem i en aktivitet. Mer kontrollerade former. Vi som arbetsförmedlare har så väldigt många sökande och dessa fick mer än de vanligen får. Tiden man lägger ner är betydelsefull för man får prata mer med varje ungdom. Om inte annat så fick man mer klart för sig om man behövde gå in med andra insatser eller stöd. Plocka in specialister, som arbetsterapeuter, om man upptäckte hinder som inte hade kommit fram tidigare.

Samtliga intervjuade AF-handläggare vill implementera samverkan på plats och att man ska fortsätta arbeta på det sätt man byggt upp under projektet. De menar att den personliga kontakten mellan både de olika parterna i samverkan och med ungdomarna är avgörande för att lyckas.

Jätteviktigt att man fortsätter och inte tappar greppet för att projektet tar slut.

Vill ha kvar samverkansforumet där man kan bolla planeringen. Ha helhetsgreppet om den sökande. Att någon hjälper med deras svårigheter och följer upp dem. Att man gör alla de saker man ska göra. Och lokalen.

Hela arbets sättet ska finnas kvar. Samverkan ska funka, det ska inte vara via e-post, man måste träffas, kanske vi kan ha videosamtal men inte i skrift. Fortsätta ha träffar för informationsutbyte och det nya arbets sättet med individen i centrum. Utveckla mer metoder och mer avtal.

De unga jag träffat säger att den personliga kontakten är viktig. Utveckla den så att det blir tillit, att ungdomen vet var den ska vända sig. De har en tuff bakgrund ibland och de måste kunna lita på personen.

Jag vill att vi ska fortsätta som vi jobbar. Det är tanken. Att det håller i och inte går ner. Vi har en struktur och en bra plan så det här året kanske vi börjar se effekterna mer. Nu vet vi mer hur vi ska jobba tillsammans med de sökande. Vi samlar så alla får samma information på tematräffarna.

Dessvärre ser de också ett antal hinder för att allt ska fortsätta på samma sätt. Neddragningarna på AF är naturligtvis en stor begränsning. Att det inte finns ett projekt som de kan anvisa ungdomar till är en annan. AF har egna upphandlade aktörer de ska anvisa till istället. En tredje sak är att man ska arbeta mer digitaliserat och närvaron ute i kommuner kommer att minska snarare än att öka.

Jag skulle önska att det finns kvar som det är men det går nog inte från AF:s håll.

Det jag framfört är att vi kommer att vara ute, men mer sällan. Arenan bör ha ett organiserat möte med ett forum där vi kan vara med. Bra om de håller i organiseringen.

Den chef vi intervjuat satt i beredningsgruppen för Norra Skaraborg när projektansökan kom till samt har under en tid suttit i arbetsgruppen för Ung Arena. Hon menar att det underlättat för projektet att man redan hade ett samarbete om DUA och hade byggt upp en plattform i varje kommun. Ung Arena blev naturligt att arbeta med. Det kom nya resurser och man fick nya möjligheter att utveckla. Lokalt blev det att man pratade både DUA och Ung Arena samtidigt. Detta gjorde att projektet kom igång snabbt, annars kan det vara en lång startsträcka på projekt som detta. Lite utmaningar har legat i att FK kom igång lite sent, men de har kommit så småningom, samt att AME inte var vana vid målgruppen.

Chefen menar att projektet har medfört ett tightare samarbete för det finns inga luckor emellan parterna. De inom Ung Arena har jobbat lösningsfokuserat med 7TJUGO som bygger på hur man förhåller sig. Det har funnits praktiska utbildningar och dessa hoppar deltagarna inte av i så hög grad, säger hon, och menar att det är bra att man testat detta i projekt för utan utbildning kommer ungdomarna inte ut på arbetsmarknaden.

Vi byggde på det vi redan hade. Byggde på det som fungerade. Många har tyckt att det varit väldigt bra. Ibland haglar projekten men jag är glad att detta fanns.

Enligt chefen är projektet väl förankrat på AF men det finns ändå stora problem för implementeringen i och med att budgeten för hela AF skurits ner så kraftigt.

Utmaningen är att vi ligger i ett jättevarsel. Vi måste se från AF vad vi alls kan göra. Vi kan inte lämna människor utan ersättning. Många goda arbetssätt är hotade. Det kommer få enorma konsekvenser – om vi ens kan öppna dörren på vissa kontor. Det blir nio mil till AF för en del.

Slutsatser om Arbetsförmedlingens nytta av Ung Arena

AF har varit en mycket involverad part i samverkan inom Ung Arena. Det har funnits AF-handläggare på plats på alla arenor och alla har arbetat nära arenavägledarna. Att befinna sig ute på plats i kommunerna har inneburit en stor förändring i deras arbete. Arbetet har blivit mer effektivt. De har kunnat träffa deltagarna snabbt och deltagarna har kommit på mötena, istället för att utebli. I samverkan med de övriga parterna har de kunnat rådgöra om vad som var bästa lösningen för varje deltagande individ. Flerpartssamtalen där deltagaren har varit med har fungerat utmärkt. Att andra parter har kännedom om varje deltagare har förenklat AF-handläggarnas arbete betydligt eftersom det inte blivit dubbelarbete eller meningslösa möten

med individer som borde ha befunnit sig inom ramen för någon annan myndighets ansvar. De har också fått betydligt mer kunskaper om kommunernas resurser och vilka möjligheter som finns hos de andra parterna i samverkan. Praktiksamordnare eller arenavägledare har hittat lämpliga praktikplatser i varje kommun, vilket inte vore möjligt att göra för AF-handläggarna.

Sammantaget kan utvärderingen konstatera att Ung Arena varit mycket positivt för AF-handläggarna. Att samtliga handläggare vill implementera en fortsatt samverkan på plats talat sitt tydliga språk. Vår rekommendation till AF är givetvis att i största möjliga mån se till att handläggare kan fortsätta att arbeta på samma sätt, även med fler åldersgrupper. Sannolikt, sett till resultatet, är det också kostnadseffektivt att se till att samverkan på plats kan fortsätta obruten. Det kan också vara av vikt att se till att det finns en kontinuitet bland personerna, att inte byta handläggare så ofta gynnar samverkan genom att den personliga kontakten, vilken anses viktig, inte avbryts och att den lokalkunskap varje handläggare bygger upp inte försvinner.

Socialtjänsten

Vi har intervjuat sex handläggare från socialtjänsten/IFO. De arbetar i olika kommuner. När det gäller samverkan arbetar de mest med arenavägledaren och AF, därefter SYV och AME. Bara en har samverkat med FK medan två har samverkat med rehabkoordinator och en med arbetsterapeut.

De flesta deltar på veckovisa möten som kan se lite olika ut. I de minsta kommunerna har det inte alltid funnits så många deltagare att veckomöten har varit motiverade. Alla tycker att mötena är välfungerande och en effektiv metod som ger resultat på många nivåer.

Varannan vecka har vi deltagargenomgång, varannan tar vi kontakt med andra parter t.ex. ungdomsmottagning eller bokar deltagarmöten. Jag tycker det fungerar bra och vill inte ha mindre av något. Man kan följa med deltagaren på ett helt annat sätt. Mycket lättare att fråga klienten, ansvarsfördelningen blir tydlig, alla hör allt som sägs och klienten möter alla gemensamt. De står långt från arbetsmarknaden så ingen myndighet ensam kan erbjuda stöd, alltid minst två. FK har börjat vara med nu. De har varit saknade. Rehabkoordinatorn har vi stor nytta av.

Att man har en stående tid varje vecka är viktigt. AF är den viktigaste i samverkan för mig. En jättefördel att vi kan träffas och diskutera deltagarna på veckomötena där IFO, Ung Arena, AF och Plattformen är med. Ung Arena har i sin tur haft möten med de andra. De har jobbat mycket med att få FK att komma men det har varit svårt. Våra veckomöten är väldigt bra. De ger stor insikt i våra respektive arbetssätt och vad som ingår i de olika riktlinjer och lagar vi måste följa, alla berättar om sina områden och förklarar.

I början var ambitionen att vi skulle ha en gemensam arena en dag veckan men det fanns inte ett behov för det fanns inte så många deltagare. Nu har vi fler för vi hade många ensamkommande. Istället för fasta tider har vi behovsstyrt. Vi vet inte hur det kommer att se ut framåt. Utifrån en bredare målgrupp har vi större behov av att

samverka mera. Att AF är här nu betyder mycket. Vi efterfrågade FK men de ville inte delta. Har inte saknat dem. Svårt att få dem att komma på möten.

De flesta sätter höga betyg på samverkan, särskilt den med arenavägledarna. Att samverka ger en betydligt bättre kontakt mellan parterna och man kan bolla idéer med varandra och snabbt komma vidare. Det som drar ner betyget lite är att AF haft många personbyten och att man saknar parter som vården, främst psykiatrin.

Arenavägledaren får jag alltid tag på snabbt. SYV kollar upp saker som jag behöver veta, funkar bra, och praktiksamordnaren jobbar på bra, utom att hen är lite svår att få tag på och vi behöver snabba svar.

Det blir en annan och bättre kontakt med fysiska träffar. Vi vet vem vi är och vi kan bolla idéer, vi kör inte fast. Ung Arena har olika vinklar, det gör mycket. Bra att rehabkoordinatorn kommer en gång i månaden men vi hade behövt psykiatrin också.

Mötena anses av alla generera användbar kunskap och erfarenhetsutbyte. Man har fått betydligt större kunskap om de andra i samverkan och om olika teman och metoder.

Mötena ger stor insikt i våra respektive arbetssätt och vad som ingår i de olika riktlinjer, lagar vi måste följa, alla berättar om sina områden och förklarar. I början var jag även med på 7TJUGO, det var bra.

Ger en generell kunskap om vad var och en kan bidra med och vad man kan göra med allt samhället kan ställa upp med. Bredare kunskap om vad alla gör och hur vi kan göra det gemensamt.

Jag har lärt mycket från AF, fått info om rättigheter och skyldigheter för individen. Vet nu hur man fyller blanketter hos AF och för FK:s aktivitetsstöd.

På vår fråga om de upplevde att det går bättre för målgruppen genom att Ung Arena finns svarar man att man ser en förbättring. Det går mycket snabbare och smidigare att få ut målgruppen i sysselsättning. Handläggarna på IFO skulle inte själva klara av att leta praktikplatser, kartlägga behov och intressen av utbildning eller matcha mot rätt utbildning. De behöver de andra samverkansparternas insatser. Man hittar också de som har psykiska eller fysiska funktionsnedsättningar som gör att de har nedsatt arbetsförmåga. Det går även snabbare för dessa att komma till rätt instans så att de får den ersättning som de kan ha rätt till, exempelvis aktivitetsstöd.

Det är en förändring. Mina deltagare står långt ifrån arbetsmarknaden och har ofta psykiska problem. Ung Arena har varit behjälpligt med allt möjligt. Det blir en mer rättssäker handläggning från min sida. Klienterna blir sedda och har mer press på sig att närvara. Det var lättare förut att missa kontakten med AF men nu har vi ständig uppdatering. Om någon inte mår bra blir de sedda snabbt och får hjälp. Ofta ger det effekt om försörjningsstöd dras in pga. brist i närvaro. Nu blir det mer direkt då Ung Arena snabbt bokar in ett gemensamt möte. Då kan man få svar på varför de inte kom. De kan få hjälp med problem. Har de t.ex. ångest får de hjälp med kontakt med vården, de med missbruk kan få kontakt med andra på socialtjänsten osv.

Vi kortar ner tiden väsentligt jämfört med om alla jobbar för sig. Alla VILL bidra med sin kompetens. Sen får man bolla lite med vad klienten vill. Vi ser utifrån hens intressen och vi kan utreda om det de vill är möjligt.

Vi får igång många fler i en aktivitet. De får kontakt med arenavägledaren, en vuxenkontakt som inte är förälder. Det blir en stöttning. Jag kan fokusera på mitt jobb, jag skulle aldrig ha tid att hitta praktikplatser eller följa upp som de på Ung Arena gör. Väldigt bra att deltagarna får sysselsättning. De får också kontakt med AF och får en ingång om de ska ha aktivitetsstöd. Att få dem att komma igång med aktivitetsrapporteringen till AF är ett tema vi ska ta upp. Vi ska öka siffran och stötta upp dem att göra det i tid. Det blir mycket repressalier annars. Det är klart färre ungdomar inom försörjningsstöd nu. Vi har haft en sänkning i kostnaderna. DUA påverkar också men Ung Arena jobbar mer på fältet än DUA, mer konkret.

Smidigare, de kommer ut fortare. Man jobbar mer med dem jämfört med andra. Arbets sättet skulle behövas även för vuxna. Där finns inte den hjälpen, individansvaret. Många behöver stöttning och hjälp. De har kommit vidare mycket snabbare från försörjningsstöd. Kanske varit kvar hos AF men de har kommit rätt fortare.

De flesta hade inte deltagit på projektets samverkansdagar men var intresserade av att komma i fortsättningen. Den som deltagit sa att värdet av att delta var att man får nya idéer om hur man kan förbättra arbetet i den egna kommunen.

Fördelen är att man lär sig om hur andra kommuner jobbar, får förslag på hur man kan lösa egna saker. Vi jobbar med samma regelverk men har olika lösningar. Nyttigt att få höra.

När det gällde implementering vill samtliga att samverkan och mötena ska finnas kvar. Även introduktionsutbildningar och andra kurser som erbjuds ungdomarna ska fortsätta.

Man ska arbeta som vi gör. Men ännu mer! Myndighetskontakter blir tillgängliga. Utöka detta till fler grupper. Jag kan ta med frågor från kollegor men det blir inte samma sak. Följdfrågan dyker inte upp.

Ung Arena verkar ha haft god kontakt med alla deltagare och ser alla oavsett vilken myndighet de är under. "Vägen till jobb"-kurs är bra, och att träffa rekryterare, intervju träna. Väldigt bra och ska vara kvar.

Det bör finnas oförändrat. Ung Arena är en viktig part. Deltagarna blir sedda och de kommer ut. De är lågutbildade och mår psykiskt dåligt. Ingen annan har den tiden att lägga på dem. De som behöver stöttning skulle inte få den utan Ung Arena. Samverkan gör sitt. Utbildningar bör finnas kvar.

Vårt behov kommer mer nu, det ökar, så det behöver finnas något att erbjuda ungdomarna. Vi som kommun skulle kunna erbjuda något mer. Att vår AME kunde erbjuda andra kommuner något spår härifrån vore önskvärt. En förrehabiliterande sysselsättning vore bra.

Den täta samverkan. Att AF vore kvar, det har underlättat oerhört att de varit med. Nu får man börja jaga dem igen. Hoppas kontakten finns kvar. Vi har omorganisation i kommunen både på försörjningsstöd och AME och vi har försökt ta med de delar som fungerat bra. Det generella systemet passar inte alla. Man borde satsa på att vara på plats. Men omorganiseringen nu hoppas jag på.

De intervjuade ser en del risker och utmaningar för framtiden. En stor del rör AF:s medverkan där man ser risker i att de inte längre kommer att finnas kvar på plats. Någon menar att de helst inte remitterat deltagare från socialtjänsten till Ung Arena, utan har gått genom AF vilket gynnar deltagaren mest. Målgruppen klarar heller inte det digitaliserade arbetssätt som AF nu inför. Samverkan bör också utvecklas ännu mer, fler parter ska involveras. FK:s medverkan behöver öka, särskilt om AF:s medverkan riskerar att strypas.

Vi har pratat om att ta med en SYV för yngre. Annars är det bara att vi vill utveckla mer samverkan med FK. Vi borde utveckla för att applicera arbetssättet på ett större klientel än unga.

Vet inte om vi kan ha kvar rekryteringsmässan. Det lilla extra kanske försvinner.

Inte bra för målgruppen att AF går mot digitalisering och mycket ska skötas hemifrån via datorn. Att möjligheten att träffa en handläggare på plats inte finns kommer att hindra många. Alla klarar inte av att stå till arbetsmarknadens förfogande på egen hand. Det personliga mötet försvinner mer och mer och det går inte med dessa.

Utmaningen ligger i att jobba ännu mer och bättre med de svåra grupperna, de med psykisk ohälsa och/eller missbruk. Man behöver hitta mer hållbara, långvariga lösningar för de med störst problematik. Här behöver man mer samverkan, inte mindre. Flerpartssamtalen kommer in som en viktig del när det gäller att få unga att se vilka konsekvenser det får om de inte själva ta ansvar.

Vi behöver jobba mycket med de ungdomar som inte vet vad de vill. De kommer ut tillfälligt men är sen tillbaka. De har inget eget driv, är lite vilse. De vet att de INTE vill göra en del saker och man får ha lite konsekvenstänk där: "Om du inte aktivitetsrapporterar får du inga pengar från AF". De är inte riktigt mogna än, kan vara sociala situationen hemma. Fungerar bra att de får lära sig att det blir konsekvenser. Vi behöver också jobba mycket med unga som hamnat i missbruk Det är en svår grupp.

Förankringen i kommunen av Ung Arena var i de flesta av kommunerna god eller till och med mycket god. Även om inte Ung Arena permanentades som plats överallt skulle man implementera arbetssätten och utöka dem till att omfatta fler grupper av arbetslösa.

Ung Arena ska prioriteras här. Arbetet ska genomsyras av Ung Arenas sätt att tänka. Det fungerar väldigt bra och ger resultat. Alla behöver ta del av det.

Ganska väl förankrat. De har återkommande samarbete mellan chefer. Ordföranden i socialnämnden känner väl till det. Nu har det beslutats politiskt att AME ska jobba med samma arbetssätt men med fler åldrar.

Finns inga problem uppåt. Det bara funkade, då blir det givet. Är dock lite problem med ekonomi i kommunen så beslutsfattarna behöver få veta vad fördelen är.

Inte så mycket förut när AME låg under bolaget men nu när det ligger under kommunen är de mer intresserade. De har ett intresse nu och vill följa upp vad vi gör.

Cheferna har sett resultaten och omorganiserat. De har lyssnat och hörsammat att det finns behov.

Överlag gav socialtjänsthandläggarna projektet som sådant ett högt betyg. Deltagarna hade fått snabba individanpassade lösningar. Det ansågs viktigt att någon tar sig tid med ungdomar med psykisk ohälsa och Ung Arena hade blivit en brygga till socialtjänsten. Många ungdomar klarar inte att stå till arbetsmarknadens förfogande utan att få stöd och verktyg. Där hade Ung Arena kommit med lösningen.

Det är ju precis så här som man ska arbeta med målgruppen. Tillgängligt.

Samarbetet är A och O, det ger mycket för deltagarna. Det drar dock ner lite att FK inte finns med.

Ung Arena har gett resultat. Vi jobbar väldigt annorlunda gentemot före projektet. Nu kommer en bestående förändring.

Slutsatser om Socialtjänstens nytta av Ung Arena

Socialtjänsten, främst försörjningsstöd, har varit mycket involverade i Ung Arena. Att samtliga intervjuade var mycket positiva i sina omdömen ger fog för ett påstående att de har haft stor nytta av projektet. De har fått en mycket bättre och närmare kontakt med andra instanser som arbetar med målgruppen. Deras kunskaper om andra myndigheter och roller har ökat väsentligt. De har känt att de verkligen kunnat hjälpa deltagarna på ett meningsfullt sätt och de har sett resultat av sitt arbete. Att på ett smidigt sätt kunna anordna flerpartssamtal dit deltagaren kommer och få kartläggningen av individerna gjord av arenavägledarna har underlättat deras arbete. Det är inte säkert att deltagarna skulle ha sagt samma saker till en handläggare på försörjningsstöd som till en mer neutral person som de dessutom upprättar en personlig relation till. Kännedomen om varje individ har ökat i och med samverkan och att de fått tillåtelse att häva sekretessen så de kan delge varandra information inom samverkansgruppen.

Citatet "Det är ju precis så här man ska jobba", som vi valde till titel på denna rapport, kom från en socialtjänsthandläggare. Vår uppfattning är att de övriga kunde uttryckt sig likadant. Utvärderingens slutsats blir därför att det är värdefullt för socialtjänsten att implementera det som utvecklats på Ung Arena som ett ordinarie arbetssätt. Att etablera liknande samarbeten för en breddad målgrupp kan också det vara mycket gynnsamt.

Kommunala aktivitetsansvaret (KAA)

Vi har intervjuat sju personer som arbetar som KAA-handläggare i olika kommuner. Deras uppgift är främst att hitta unga som är sk. hemmasittare, dvs. sådana unga som inte går till skolan och inte söker jobb. När de funnit sådana ungdomar ska de kanalisera dem till andra instanser som kan sätta in insatser. KAA samverkar mest med arenavägledaren, AF, socialtjänsten och SYV eller skola (i någon form). En av de sju är med i samverkan men inte med

på mötena. De övriga är med på samverkansmötena, några mest om de har ett aktuellt ärende, inte alltid annars.

Vi har veckomöten i huset. Alla kommer på mötena och har förstått värdet. Inte FK de är inte med. Jag är bara inne när jag har ärenden. Vi har vårdkontakter så vi kan ringa och rådgöra. Jag har gruppen 16-20 år. Bland de svenska finns det hemmasittare. Det är blandat med diagnoser, det är den psykiska ohälsan som spökar. Blir ångest av pressen.

Möten varannan vecka med skola AME, FK, AF och, socialtjänsten. Jag och en SYV är med från skolan. Jag samordnar introduktionsprogrammen (yrkesintro, språkinto och individuellt alternativ). Vi börjar med Aktuellt i verksamheten. Vi kan lyfta individer i gruppen och samverka runt dem.

Vi träffas alla varje vecka och jag har hjälp av alla. Inom KAA har vi t.ex. haft en deltagare som läst två ämnen i skolan och samtidigt haft praktik, vi har haft gymnasiedelen och AME har ordnat praktiken. Hen var inskriven i Ung Arena. Vi får hjälp av socialtjänsten och kan bolla med dem. En del ungdomar som vi har inom KAA finns även inom andra myndigheter och samverkan gör att vi kan hjälpas åt med insatserna så blir det mer effektivt, inte dubbelt eller i värsta fall inget eftersom man tror att någon annan gör något.

Varannan vecka har vi metodutvecklingsmöte. Har varit stort fokus på lokaler i Skövde. Handlat mest om ärenden från AF som lämnat över till AME. AF har sett Ung Arena som en aktör, arbetsmarknadskonsulenterna på AVA så jag har gått bakvägen och fått unga att skriva in sig på AF. Försörjningsstöd kanske vi saknar men Catch up (en verksamhet inom Sektor Socialtjänst i Skövde) satt med och har haft det och en sysselsättningskoordinator, man har fått viktig info från dem.

Samlokaliseringen (de gemensamma mötena på en plats) underlättar mycket förr alla som jobbar inom KAA. De kan snabbt nå alla andra i samverkan och ibland kan de till och med prata om angelägna frågor på fikarasten. Det verkar som om de förenklade möjligheterna att nå alla andra aktörer leder till en betydligt ökad effektivitet i kedjan från att en ungdom "hittas" till att den kan slussas vidare.

Jättebra, det är solklart. Det är det man nämner hela tiden. Det att man träffas, lär sig om andras uppdrag, täpper till luckor för ungdomarna. Det blir inte "vi och dem".

Samlokaliseringen är betydelsefull, eller att de andra kommer hit för att träffas i samma rum – och varje tisdagsmorgon, inte bara ibland. Kontinuiteten och tätheten i mötena gör att allt fångas upp snabbt.

Den fysiska närheten är värdefull. Arenavägledaren sitter i samma hus som jag och vi har DUA-sammankomster. I två år har vi suttit så och det var en förutsättning för att det skulle vara en fungerande verksamhet. Fungerar mycket, mycket bra. Jag behöver också bara gå några meter för att möta någon på Integration.

Vi har samlingspunkten Ung Arena där vi har en gemensam yta. Man får upp ögonen för varandra och får veta vad de kan göra eller inte göra. Man har redan en bild men den kan vara felaktig. Man får en insyn och vet man de kan ställa upp med inom sin ram och vi kan planera inom vår ram vad vi kan göra.

Enormt bra att vara under samma tak. Man kan prata på fiket eller i korridoren eller bara gå över och fråga om det är något man behöver snabbt svar på.

Samverkan fungerar mycket väl i de allra flesta fall. Alla parter gör mestadels det de säger att de ska och det är lätt att hitta lösningar. En person nämner dock att socialtjänsten i en kommun inte fungerar som den borde i samverkan. I just den kommunen har vi inte intervjuat någon inom socialtjänsten eftersom det inte kom in förslag på någon att intervjua. Detta i sig kan vara ett tecken på att något brustit där. I en annan kommun har det varit lite mindre bra samverkan med någon part och det blev en nedgång när arenavägledaren slutade. I flera kommuner saknar man vården och FK. Med tanke på att KAA:s målgrupp ofta är svår har just vården en stor betydelse för dem.

Funkar jättebra. Det blir bättre kvalitet. Man lyfter ungdomen snabbare och bättre för ungdomens skull. Var mer flaskhalsar innan. Det säger alla. Socialtjänsten fungerar dock inte. Har blivit bättre men inte helt, de verkar inte ha något uppdrag. För mig som jobbar från BUN finns det en lucka där ingen tar över där BUN:s uppdrag slutar. Alla delar måste vara någons ansvar, får inte vara så att någon duckar för det.

Det har fungerat väldigt bra. Vården hade varit bra att ha med. Jag från skolan är van att arbeta med elevhälsan och det hade jag behövt här också.

Alla ser poängen men förutsättningarna kan ändras från en vecka till en annan. När vi började med DUA var det mer turbulent men nu är det MYCKET bra.

Går jättebra. Alla som är med hjälper verkligen till och gör det som de sagt.

Det var fantastiskt bra redan före projektet, jag kunde nå alla och de flesta har jag god samverkan med idag. Men min förväntning att vi skulle ta ett gemensamt ansvar har inte riktigt nått fram till alla. Vi skulle kunna ha samtycke och diskuterat ärenden på mötena. Den första arenavägledaren bytte jobb och det blev en nedgång.

Att det finns en bra samverkan betyder mycket för KAA som ska lotsa ungdomar från att göra ingenting alls, till att komma vidare till rätt instans bland de andra parterna i samverkan, eller till vården, och där få en fungerande insats. Man har fått mycket ökad kunskap om de andra i samverkan, främst om AF och FK som inte är kommunala, och de andra har i sin tur förstått KAA:s uppdrag bättre.

Samverkan betyder väldigt mycket för oss inom KAA, vi sitter inte själva inne på alla lösningar eller all kunskap om vem de andra parterna är och vad de kan göra. Nu vet vi det och de vet vilka vi är och vad vår uppgift är. Vi ska söka upp de här ungdomarna och ta reda på vad de vill. De andra kan hjälpa dem vidare. Man vet att de som kommer genom KAA behöver det extra stödet, det finns en annan förståelse för det nu.

Vi har utbytt kunskaper och erfarenheter. Vi har olika ramar. Jag som KAA gör mycket mer nära ungdomarna, åker hem till dem osv.

Regelverken kunde jag inte innan. Nu kan jag fråga direkt och få reda på varför. Det förenklar mitt arbete mycket. Ingen hamnar nu mellan stolarna, det blir ett skyddsnät.

När vi började träffas pratade vi inte samma språk, nu kan vi mer om andras regelverk och lagar som vi måste förhålla oss till.

Utvecklat min kunskap om andra myndigheter så jag har blivit bättre i mitt förhållningssätt gentemot familjer och ungdomar.

I princip samtliga KAA-handläggare är eniga om att det fungerar bättre för ungdomarna när Ung Arena finns. De blir mer omhändertagna. Vägarna in till de olika aktörerna blir tydligare och de kan träffa flera på en gång. De faller inte längre mellan stolarna lika mycket som tidigare.

Mycket bättre. Vi har färre ungdomar i KAA nu, gått från 42 till 7 på ett år. Mycket större möjlighet att få in dem i en aktivitet. Svårt att få dem tillbaka till skolan och vi kan nu erbjuda andra aktiviteter t.ex. praktik. Yrkesvägledare någon annanstans än i skolan är bra. Samverkan och mer resurser gör att de andra förvaltningarna är med så skolan inte längre sitter ensam med ungdomarna.

Jag började samtidigt som Ung Arena så det svårt att jämföra men jag ser det som att hade jag INTE haft Ung Arena skulle mitt jobb varit mycket svårare genom att sitta ensam och inte ha någon att bolla med och inte veta vart man ska vända sig. Det går nog snabbare och de kan lättare och mer effektivt få hjälp.

När det gäller frågan om vilka metoder som fungerar nämner många själva samverkan i sig som den viktigaste. Att utveckla och bygga på samverkan är viktigt för både arbetet med deltagarna såväl som för resultaten för dessa.

Den bärande metoden är samverkan i sig. Den har förfinats allt eftersom. Vi har strukturerat upp den. Hur ska vi nyttja tiden på bästa sätt? Vissa dagar har vi deltagargenomgång, andra dagar har vi info där vi bjuder in t.ex. FK. Vår ram har kunnat modelleras om efter vad vi känt var vi måste ha mer stöd. Ibland utvärderar vi det vi gjort och ser om vi kan ändra och minska eller öka något. Vad fungerar eller inte? Allt har växt fram och man får sin egen roll, vi har gjort det till VÅRT, gemensamma projekt. Vi tillsammans är Ung Arena.

Alla har förstått att man ska bygga relationer. Det är ett förhållningssätt, inte en metod.

Allt som bygger på en bra samverkan mellan kommuner och roller är guld värt för en liten kommun som inte kan bygga allt själv.

Stödet till ungdomarna är en avgörande faktor för att lyckas. De klarar ofta inte själva att ta sig till olika myndigheter eller ens att ringa dit. De behöver känna förtroende för den/de som de träffar och att ha nära och enkelt till mötet är en fördel för dem.

En stor vinst för ungdomarna att inte behöva gå till så många. Inte så lång väntetid och inte så många ansikten. Vi hjälper dem så de behöver inte ringa runt själva. De som är långt från arbetsmarknaden behöver stödet.

I övrigt trycker man på att man fått tillgång till fler insatser. Ett flertal nämner introduktionsutbildningarna och framförallt kursen Lager och logistik där deltagarna fick ett truckkort. Att ungdomarna fått busskort så de kunnat åka till utbildningar har också varit väldigt bra.

Vi får mycket mer handlingsalternativ att syssla med dem över 18 som inte går i skolan. Vi får lättare att arbeta med de utan förmåga att klara sig. Det handlar inte om att de ska "skärpa sig". De går inte själva någonstans. Vi har en hemmasittare som inte vill gå till BUP. Han förstår inte varför han ska gå dit. Några hamnar på "soptippen" varje år för vi har inget att sätta in.

Truckutbildningen jättebra. Busskortet avgörande!!

Truck på topp Varit fantastiskt att man haft något att erbjuda dem som fyllt 18.

Det som tilltalar mig väldigt mycket är introduktionsutbildningarna. Tyvärr har man fått ställa in några för det har inte varit tillräckligt med sökande.

Vad vill KAA då implementera från Ung Arena? Samverkan, samlokalisering, samsyn är det som kommer upp.

Att man fortsätter träffas över gränserna och att det är på professionell nivå. Att man kan överbrygga gränser mellan organisationerna. Det finns samsyn, andra säger att de samverkar men det gör de inte riktigt utan samsyn.

Samordningen av vården och att allt hänger ihop. Man måste må bra för att komma i jobb/studier. Det kan man jobba med här, inte sätta plåster på utan låta saker läka ut. Allt ska finnas det är framgångsfaktorn att man har samverkat.

Att samverkan kan fortsätta och att vi kan komma till metodutveckling. Ta fram gemensamma metoder och använda dem. Ännu mer samlokalisering!

Skövdemodellen, under den ska de samla alla projekt och Ung Arena. Vi behöver en samsyn kring vad Ung Arena är.

Farhågor och risker för det fortsatta arbetet finns dock. Att beslutsfattare gör fel saker eftersom de inte har kunskapen om hur man gör för att det ska bli rätt, är en farhåga. Att kommuner anvisar avlägsna boenden på platser med dåliga allmänna kommunikationer till unga som saknar kraft att på egen hand ta sig till exempelvis AF eller FK är ett annat problem. Utan pengar till busskort, och kanske även utan buss, kommer de aldrig att kunna komma i någon egen försörjning.

Man vet inte så mycket om neuropsykiatriska funktionsnedsättningar. Politikerna måste lära sig mer om detta. Man är inte lat eller omotiverad om man har npf. Får inte beslutsfattare den kunskapen är det svårt att fatta bra beslut. Tjänstemännen måste

också vara tydliga. Skola och socialtjänst måste samarbeta. Samverka med ännu fler som inte är med. Sätta ramarna så att alla vet vad som är deras ansvar och se till att det blir inbyggt som ordinarie i och med att det finns inskrivet överallt.

Kan de inte ens komma från byn så är det ännu längre att komma ut på arbetsmarknaden. Man måste ha en lösning med boende och skola ihop.

En farhåga är för de som inte har råd att ta sig någonstans är att busskorten försvinner. De i Tibro har skapat ett fantastiskt samarbete runt KAA, är lite avundsjuk på Tibro.

Att inte beslutsfattare prioriterar att samverkan kan fortsätta, och dessutom utvecklas mer, är en farhåga som dyker upp hos flertalet. Arbetsättet ska bli så känt och inarbetat att det blir en självklarhet och alla ska veta om värdet.

Att man håller i! Detta sker inte automatiskt. Min rädsla är att man inte lägger tid eftersom man nu har träffats och känner varandra. Man kan tappa en del personer genom föräldradighet, jobbyte mm. Då vet de nya inte vad UA är och man kanske inte prioriterar det. Det måste fortgå som det gjort. En fara att politiker tror att det fortsätter av sig självt. Behöver hållas igång.

Får inte hänga på personer, det blir sårbart. Vi ska ha det i tjänsten och man ska söka tjänsterna för att man vill jobba så. Viktigt att man påverkar politiken så de förstår värdet långsiktigt.

2019 är ett tufft år för kommuner och samverkan ligger på bör-plan, inte ska-plan. Ta inte bort det effektiva utan utveckla mer metoder tillsammans!

Förankringen av Ung Arena, eller av arbetsättet, bland chefer och politiker i kommunen anses av de flesta vara god även om en del inte kan säga detta med hundra procents säkerhet. Kanske det brister hos en del politiker men de flesta chefer känner i alla fall till projektet och ser värdena.

Alla känner till Ung Arena. Allmänt begrepp. Handlar om pengar men vad kostar det om vi INTE tar hand om dem? Inte bara vår förvaltning utan andra som vill veta.

Väl förankrat men kanske inte i alla led. Finns säkert saker man jobba med. Kan inte bedöma om min chef tar fram Ung Arena när hen möter andra på en annan nivå.

Bland cheferna ja. Inom BUN och AME absolut.

Finns ett gott stöd. Känner att nu när man har förklarat förstår cheferna värdet. Även politikerna. Hela kommunen får upp ögonen för gruppen unga och att man förstår vikten av samarbetet. Man börjar med andra projekt med tidiga insatser med samverkan, redan i förskolan.

KAA-handläggarna ger Ung Arena höga betyg hela vägen.

Blir förändring på riktigt. Det har skett planering innan och justerats under tiden. Är ännu tydligare nu att det är det här vi måste göra på alla ställen där det inte funkar.

Ingen tvekan om 5 stjärnor. Samverkan är nyckeln. Korta vägar.

Toppbetyg. Det är såhär vi måste jobba i Skövde. Vi var tre som jobbade med samma ungdom kom vi på. Det var inte bra.

Samverkande insatser är en förutsättning för att en ungdom ska få förtroende för att det här kommer att fungera bra. Motsatsen kan vara förödande och insatser kan motverka varandra.

Slutsatser om KAA:s nytta av Ung Arena

KAA-handläggarna har haft stor nytta av att komma närmare de parter som ska lotsa ungdomarna vidare. Även om flera haft tidigare fungerande samverkan har det inte varit i den omfattning de har nu. De har själva bra kanaler in i skolan men kanske inte till socialtjänsten eller till AF och FK. De stora värdena ligger i att de kommer i direktkontakt med de aktörer som kan erbjuda ungdomarna insatser, vilket KAA inte kan göra själva. De har stora behov av att veta vad som finns att erbjuda och av att ha bra och enkelt fungerande kontaktytor till de som utför insatserna. Kort sagt slipper KAA-handläggarna tack vare samverkan sitta ensamma och försöka ta reda på allting själva. Detta underlättar deras arbete betydligt vilket i sin tur ger ett bättre resultat för ungdomar som vare sig arbetar eller studerar.

Försäkringskassan

Vi har intervjuat fyra personer från FK, tre handläggare samt en chef som samlar in vad kontakterna säger och därmed har en övergripande bild av Ung Arena. Handläggarna har alla deltagit i samverkan i två olika kommuner vardera. En har utgått från kontoret i Mariestad, de andra två från Skövde. Man har mest samverkat med arenavägledarna, AF, Socialtjänsten, SYV och KAA. I en kommun samverkar man med vården.

I tidigare delar har vi redovisat att FK inte varit med i samverkan i alla kommuner men att de kommit med mer i slutet av projektet. Den intervjuade chefen har en förklaring till varför det varit så. I början av Ung Arena var det många deltagare som var närmare arbetsmarknaden och de låg inte inom FK:s målgrupp där de flesta har aktivitetsersättning och bedöms sakna arbetsförmåga helt eller delvis. Därför såg FK sig mer som samverkanspart till ett annat ESF-projekt i Skaraborg, Level Up, där deltagarna var: 18-29 år, långtidsarbetslösa, med funktionsnedsättning, är/har varit sjukskrivna, med aktivitetsersättning, har psykisk ohälsa/psykosociala problem samt inte är anställningsbara. Även tidsramen var en begränsande faktor, FK hade mindre ram än AF.

Inom Ung Arena kom vi igång snabbt i Töreboda, Gullspång och Tibro men projektet har inte varit direkt riktat till vår målgrupp. Vår målgrupp har ofta npf och mognar lite senare. De hinner ofta bli äldre än åldersgränsen för Ung Arena innan de är redo att ta steget utåt. De som står mycket långt ifrån arbetsmarknaden har inte riktigt varit aktuella för Ung Arena överallt. De deltagare vi har igång har vi i det förstärkta samarbetet med AF. I Skaraborg är projektet Level Up direkt riktat till vår målgrupp så vi har varit den stora remittenten där. Vi skulle tidsredovisa och vi har haft två timmar per handläggare och månad av ESF och vi har inte kunnat avvara lika mycket tid som förväntat pga. det. Tidsramen är mindre än AF:s och mindre än i Level Up.

Hindren kan också bero på våra handläggare och på att arenorna inte förstått vilken svår problematik vissa av ungdomarna har. Att "stå långt ifrån arbetsmarknaden" är olika för oss och AF. AF:s som är "långt ifrån" är nära arbetsmarknaden enligt hur vi ser det. Ung Arena inte lika tydliga metoddelar som Level Up. Där går man i tydliga steg och gör stegförflyttningar. Ung Arena har mer skapat samverkansbiten. I någon kommun säger de att de svårare grupperna kommer och det är våra så samverkan från vår sida kommer troligen att öka.

På frågan om hur samverkan fungerade var det enligt handläggarna i det stora hela bra, även om det var lite skillnader mellan kommunerna. En del var bättre i Skövde för att det är en stor kommun, annat var sämre i Skövde av precis samma orsak. Det finns mer möjligheter i Skövde men det kan också bli tungrott och mer stuprör i en stor kommun än i en liten.

Det fungerade bra. . Varit nytta. En väg in, korta vägar. Lätt att få tag i alla och lätt att få rätt och snabb info utan omvägar. Man fick koll och info om olika organisationer. Vi diskuterade formerna i storgrupp, inte ärenden/deltagare, hur vi skulle få snabba kontaktvägar och komplettera varandra. Vi kom inte till ärenden. Vi jobbade även också i mindre grupper där deltagaren var med. Likadant i Skövde, inte så mycket ärenden i storgruppen.

Tibro fungerade bäst, en liten kommun, blev närhet till alla. Regelbundna möten. Mer individanpassat, man löste situationen när den uppkom. Skövde hade också regelbundna möten, bra, men en större kommun gör det mer svårjobbat, det är mer uppdelade verksamheter utifrån problematiken. Alla jobbar lite i stuprör.

Bra, inte att annat att säga, bara bra. Jag samverkar mest med arenavägledaren och en del med AF. Har att göra med att jag jobbar med funktionsnedsatta som behöver börja på låg nivå. Kontakt med AF när de ska gå över i arbetsinriktad rehabilitering, då måste vi ha kontakt. Jag är remittenten. Fungerar fantastiskt. De med aktivitetsersättning har långt till ens ett anpassat arbete. Ung Arena är en fantastisk mellanhand, de skapar förtroendet som gör att individen kan våga ta nästa steg.

Att vara på plats i kommunerna var bara positivt och underlättade arbetet för handläggarna. Det blev lättare att få deltagarna att komma och hela processen flöt på ett bättre och mer effektivt sätt. FK-handläggarna fick reda på andra aktörers planeringar och insatser för individen, bland annat genom att de möttes och hade flerpartsmöten med deltagaren.

När vi har möten åker jag dit, inte annars. De unga känner sig trygga om vi är där. Av dem som ska ta sig till Mariestad kommer bara hälften, inte alls så i Ung Arena. Utan Ung Arena skulle hälften av dessa inte heller kommit. Det är helt nytt för dem att åka till FK.

Har underlättat med personliga möten. Man får en tydligare bild och informationen går fram. Deltagaren vet också vem vi är och att de har ett nät runt sig. Vi har tidigare inte haft koll på vilka andra som var inblandade runt individen. Genom att vi är samlade blir det bättre planeringar och det händer saker. Det blir tydligare vem som har ansvar för vad.

På frågan om det fungerade bättre i projektet än förut för deltagarna svarade man att det blev bättre resultat i och med Ung Arena.

De hade fortfarande suttit hemma annars. De hade aldrig klarat att gå vidare själva. Inte till ens en enklare sysselsättning. Social fobi, depression, npf.

Ja, det har öppnat upp så att fler har kommit ut i något. Mest praktik men även jobb/studier. Har varit lättare och effektivare. Praktiken kan ha lett till arbetsträning och/eller jobb. Det blir lättare för dem genom Ung Arena, de behöver inte lägga tid på vem de ska vända sig till.

Bättre. Inte lika spretigt, mer gemensamma möten där alla hörde samma sak. Och tog en gemensam ståndpunkt. En gemensam planering, inte flera. Blev färre möten för dem också.

När det gällde metoder som fungerade eller skulle införas var samverkan i sig självt bra, individanpassningen var nödvändig för målgruppen och utifrån Level Up skulle man gärna se metoden med stegförflyttningar.

De som har aktivitetsersättning klarar inte gruppaktiviteter och att åka långt bort, de kanske klarar det senare, efter ett halvår. En enklare gruppverksamhet på några timmar i veckan skulle vara bra när en praktikplats är för stort steg.

Stegförflyttning som i Level Up vore bra. Samverkan kommer med automatik där. Introduktionsutbildningarna finns inte överallt men är mycket framgångsrika.

Alla har deltagit på minst några av samverkansdagarna och vill gärna delta på fler i framtiden. Det finns alltid nya idéer och erfarenheter att dela med sig av. Det kan finnas praktikplatser i andra kommuner och man kan del sådant över kommungränserna när man träffas. Nyheter från myndigheter är också bra att få med, samt kompetensutveckling i exempelvis diagnoser för att kunna förstå de ungdomar som har en psykisk funktionsnedsättning.

Det vore jätteintressant med kompetensutvecklande insatser och nyheter från andra myndigheter. Alla har inte insikt i olika diagnoser. Snabbutbildning i olika npf och andra diagnoser vore bra. Lättare att förstå hur man ska lägga upp arbetet om man vet diagnosen och förstår den.

Jättebra att få både ren kunskap och få byta erfarenheter och idéer, att se att arenorna var olika men att alla fungerade. Plocka godbitar från olika. Viktigt att det finns representanter från FK och AF med. Alla ska vara med på samverkansdagarna, inte bara arenavägledarna. Finns fortfarande saker att lära.

Alla handläggare ville behålla det samarbete de varit med att bygga upp och fortsätta arbeta ute på arenorna. Det tyckte att detta var väl förankrat i deras organisation och det borde inte bli några hinder för dem att bara fortsätta. Chefen hade varit med från början och menade att det var bra om arbetet fortsatte, men kunde inte svara för andra chefer.

Vill behålla arenavägledaren och inte ändra något. Kanske ha mer gemensam kompetensutveckling, inte bara ärenden. Individanpassningen är bra för de nästan

hopplösa fallen. Att det får ta den tid det tar efter deltagarens förutsättningar i små steg. Bra att kunna fånga upp dem på rätt ställe. En vinst för samhället.

Jag vill behålla det täta samarbetet. En väg in för ungdomarna och att man kan vända sig till andra inom Ung Arena som kan slussa vidare till andra utifrån deltagarens intressen.

Tibro är välfungerande, bra att fortsätta på det. Försök få kontinuitet på personerna bara. Man lär känna varandra och det blir hattigt när det byts personal ofta. Arbetet ska inte vara personbundet men försök ändå tänka att det är viktigt med kontinuitet.

Chefen påpekade att det egentligen bör vara personens behov som ska styra, inte vilken myndighet de får sin ersättning från eller vilken ålder de har.

Jag skulle väldigt gärna se arenor där behovet, inte ersättningsformen, styr vilken stöttning man får. Att det på arenan finns ett utbud av olika grader av verksamhet. Olika nivåer inom ett och samma tak så man kan förflytta sig ett steg utan att det blir konstigt. Inte en diskussion om vilken myndighet eller ålder utan personens behov ska styra.

Det övergripande omdömet om projektet blev gott från handläggarna.

Bra att det är individanpassat och passar även dem som står långt ifrån arbetsmarknaden. Alla här pratar väldigt gott om Ung Arena.

Känner lite att från början var det inriktat på att de skulle vara närmare arbetsmarknaden. Våra står längre ifrån. Man har pratat ihop sig och det har förbättrats successivt. Mer förståelse för varandra nu och det fungerar bättre.

Tanken om att få ut ungdomar i någon form av sysselsättning är jätteviktig och det har kommit en bra bit på vägen genom Ung Arena. Att välja att satsa på ungdomar är en viktig del.

Även chefen tycker att Ung Arena var ett viktigt och bra projekt men utifrån Försäkringskassans synvinkel var inte åldergränserna optimala.

Tanken, idén och uppbyggnaden är bra men vi på FK tappar halva vår målgrupp eftersom det inte gick att söka projektmedel för de äldre än 25. Nu pratar jag utifrån mitt uppdrag, det är viktigt och bra annars.

Slutsatser om Försäkringskassans nytta av Ung Arena

FK har inte varit involverade på alla arenor vilket sannolikt berott på att deras målgrupp är så långt från arbetsmarknaden och inte riktigt är mogen att ta steget mot en anställning förrän de redan är över 25 år. Enligt projektet hade arenorna i starten en hel del deltagare som var nära arbetsmarknaden och dessutom var arbetsmarknaden väldigt bra under projekttiden. De deltagare som var lättast att få ut gick därmed ut i jobb eller studier ganska snart. Under slutet av projektet fanns det därför en högre andel deltagare från gruppen som är mycket långt från arbetsmarknaden och detta har gjort att intresset från FK:s sida har ökat även där de inte varit med innan.

Handläggarna vittnar i intervjuerna om att FK har haft stor nytta av Ung Arena och att det blivit betydligt lättare för dem att få ut ungdomar i någon form av sysselsättning. Flera av arenorna ska utöka arbetssättet till att omfatta fler åldersgrupper och det troliga är att FK kommer se arenorna (alternativt det arbetssätt som implementeras under något annat namn) som allt viktigare samverkansparter framöver.

Studievägledare (SYV)

Vi har intervjuat sex personer som arbetade med studie- och yrkesvägledning (SYV). En av dem arbetade med studiestöd/vägledning på Sensim² i Skövde där man tar emot enbart personer med npf. Kategorin SYV samverkade mest med arenavägledaren, AF, socialtjänsten, FK där de fanns med samt med andra från skolan. Alla ansåg att samverkan på arenan fungerade bra och ledde till något för deltagaren, även om en del deltagare hade långt till studier. Någon hade arbetat i samverkan tidigare och tyckte det var bra att bara fortsätta med det.

Mycket bra. Kostar inte en massa pengar, vi är inte så stora. Vinsten är nätverket, trepartssamtalen och samtycket. Ger en synergieffekt att vi kan ta upp ärenden direkt och rådgöra med varandra och tänka ihop. Även för de som inte är med i Ung Arena. Ung Arena färgar av sig på många andra fall. Varit lyckat med rehabkoordinator, hen har varit mycket värdefull och kan tipsa om saker som inte de andra kan. FK har inte varit med innan men nu har de dykt upp och de var efterlängttade.

Helt okej. För vår del, inom utbildning, har det kanske varit ett steg för högt. De behöver ha mycket stöd att ta steget. Vi har haft sådana som provat på en kurs men vi hänvisar inte till introduktionsutbildningarna, det gör arenavägledaren.

FK ringer dem, vi har god kontakt. De har informerat deltagaren om att de vill testa arbetsförmågan och så träffas vi. Vi informerar om oss och de säger till 80 % ja. De flesta har inte arbetsförmåga men de vill själva kolla av. De har haft aktivitetsersättning i många år och det är sista chansen att kolla om de kan jobba. Vi gör gemensam kartläggning med AF, haft praktik som kanske kan leda till jobb, a aktivitetsersättningen kanske löper ut och de får ett erbjudande om att skrivas in på AF. Vi finns alltid med dem oavsett.

Vi tjänstemän har veckomöten och går genom vad vi gjort för varje deltagare och om det tillkommit några nya. Efter det har vi enskilda möten eller med andra parter och deltagare. Fungerar jättebra. En av framgångarna att vi är på plats och deltagarna slipper åka omkring, t.ex. till AF. Alla är inte så digitalt kunniga.

De som sågs som lite av hinder eller utmaningar var att det kunde bli ännu bättre med fler samlokaliserade aktörer och mer kontinuitet hos personerna som fanns på plats, inte så många byten av handläggare.

² <http://kortnyheter.se/2016/vad-ar-sensim/>

Saknar andra parter som var med i förstudien inför projektet. Där var många som jobbade med ungdomar, t.ex. ungdomsmottagningen, dem kunde man ta med. Om försörjningsstöd kom någon gång i veckan vore det bra. Min dröm är att alla sitter ihop, man ska sitta på en ARENA. Det är då man får bort en person i mitten som själv ska leta upp miljoner vägar ut. Det ska vara som en saluhall, man ska hitta allt på samma ställe.

Kontinuiteten har brutit då AF-handläggare bytts ut. Även andra parter är borta då och då. Det faller lite om en part inte är med. Får inte bli för lång tid då en part uteblir, man tappar styrfarten.

Att samlokalisera och befinna sig nära de andra parterna i samverkan var helt klart en framgångsfaktor som underlättade mycket. Det blev snabba vägar till beslut och man kunde diskutera med de andra i princip när som helst.

Mycket bättre, även AF:s handläggare har varit på plats, ett sätt att kunna skapa annan verksamhet. Socialpsykiatri finns i huset, samt olika projekt, folkhögskolan, LSS. En väg för dem in till oss.

Bättre för mitt arbete. Den geografiska närheten är enligt mig den största framgångsfaktorn för Ung Arena. Man kan bara öppna dörren knacka på och fråga

Bättre. Man får kolleger som man annars inte fått på samma sätt. Mitt arbete har underlättats. I och med att vi har samtycket från deltagarna kan vi prata över myndighetsgränser, det är en framgångsfaktor tillsammans med närheten och att vi träffas kontinuerligt. Lokalen har vi fått till nu. Bättre om fler sitter så nära som möjligt. Mycket kan fixas i korridoren eller på kafferasten. Det är oerhört korta beslutsvägar och snabba beslut.

Ganska lätt att samverka, lätt att lyfta luren. Inget nytt, träffarna har vi haft tidigare. Mer att det blivit i en organiserad form nu med mer regelbundna möten.

Att man lärde sig mycket om och av de andra parterna var värdefullt. Till och med fikapauserna blev informativa och lärande. Även samverkansdagar, andras konferenser och temamöten var värdefulla tillfällen för lärande.

Vi lär oss hela tiden. Har lärt jättemycket om allas regelverk, att AF behöver olika underlag. Studiestöd, utbildningskontrakt. Finns mycket mer hjälp att få. Ju mer vi träffas ju mer förstår jag om de andras regelverk. Det är det som ÄR Ung Arena. Vi har olika regler, behörighetskrav osv. som de andra inte vet om. Vi har upptäckt fall där vi avidentifierat men ändå förstår vem det är och löser problemet.

Vi brukar ha en dagordning då vi tar upp aktuellt i verksamheterna, vad som är nytt, får mycket behållning av det. Förstår hur andras verksamheter ser ut.

Vi lär oss mycket varje dag. Fast vi bara fikar eller äter lunch. Värdefullt.

Alla bidrar med sin kompetens till en helhet. Vi berättar alla tillsammans en gång för individen, inte fyra gånger. Individen kan inte heller köra olika historier.

Vi är medbjudna på andras konferenser med föreläsningar, t.ex. om psykisk ohälsa. Det hade inte alls blivit utan Ung Arena.

Alla SYV var överens om att det fungerade bättre för ungdomarna i och med det nära arbetssättet i samverkan. Det blev betydligt lättare för ungdomarna att få stöd snabbt. Man poängterar att de som behöver struktur, som de med npf, kanske har lång väg till studier men de måste få det tydliga och kontinuerliga mötet och veta vart de ska gå. Annars blir det lätt att göra inget alls, bara stannar hemma.

De flesta klarar sig bättre. Kortar vägen mycket för dem. Vi jobbade var för sig innan. När de ligger på bidrag blir allt sämre fort. De vänder på dygnet. Gäller att komma in tidigt. De här kan inte bära sina ärenden själva. Alla går inte framåt just idag men för att de ska göra det i framtiden måste vi finnas där.

Vinsten för deltagaren är samsynen. Bra för deltagaren att få den samlade utbudet. Bra för dem som behöver mer stöttning och struktur.

Har förkortat processen för dem. Gynnsamt konjunkturläge har fått flera företag att anställa. Kolleger har lokalkännedom och kan tipsa. Är snurr på verksamheten. Plus att i huset sitter AME och de har sina praktikplatser och man kan gå in och kolla med dem.

Förbättring, särskilt för dem som varit inskrivna på AME, mer tydlighet för dem.

Metoder som framhölls var 7TJUGO och MI (motiverande samtal), att personalen själva gått på studiebesök hos andra verksamheter och fått information om vad dessa kan erbjuda. Regelbundna prioriterade möten och temaföreläsningar var bra. Truckutbildningen var mycket bra – man efterlyste fler, liknande enkla och korta utbildningar.

Det som verkligen är bra är att man hjälps att få en samlad bild av vilka de är.

Vi har varit på studiebesök på KRAMI, frivården, ungdomsmottagningen, fått höra hur de arbetar. Bara att möta och känna till. Individuer kommer upp flera gånger och efter ett tag kan min roll komma in. De kanske inte var klara för studier innan. Tycker vi har byggt jättebra i Tidaholm. Handlar om att ta dem i handen och leda dem vidare. De kan ha låg motor. De vet inte var de hittar något. Ordnar vi trepartsmöten kan alla säga samma sak och alla har hört samma sak.

Truckutbildningen bra. De får med sig ett truckkort som boostar dem. Hitta gärna fler sådana utbildningar. Städutbildning kanske, eller vaktmästeri med certifikat? Det uppmuntrar. Ett första steg till enkla jobb.

7TJUGO har vi alla tyckt vara jättebra. Vi ska diskutera hur det ska tas vidare.

Alla vill implementera Ung Arena eller arbetssättet. De som redan hade samverkan vill behålla den. Man vill utöka åldersspannet och ha med fler parter.

Vi ska utöka målgruppen till 29 år. Har sett många projekt som fallit men det här är permanentat i strukturerna. Roligt att det blir kvar mer än en fin plan på ett papper.

Vinsten är nätverket och samlokaliseringen är viktig. Att vi har en lokal att samlas i. Centralt och bra. Psykiatrin skulle vara värdefullt att få med. De är väldigt nödvändiga för vissa. Grund-SYV borde vara med, de har kunskap om eleverna sedan tidigare. Finns det samtycke från ungdomen och de kan delta sparar det mycket tid. De har högt informationsvärd medan vi kanske famlar i blindo.

En riktig ARENA där alla finns och samverkar. Vi känner inte att vi är olika roller utan vi är ett lag. Det ska vara så. Skapa team, inte stuprör.

Ska vara som det är nu men vården skulle vara mer inblandad. En del behöver ytterligare stöd med hälsan. Andra saker som man inte kan påverka styr deras liv.

Det fanns en del farhågor för framtiden som att arbetet skulle bortprioriteras på grund av tidsbrist. Detta är fel väg att gå eftersom det sparar tid, inte tvärtom. Rådet var att skriva in i tjänstebeskrivningar att detta är något som ingår permanent. Att hitta och motivera ungdomar till att delta i utbildningar kan vara en utmaning liksom att det bör vara kontinuitet i bemanningen, inte så mycket byte av handläggare.

Det skulle behöva skrivas in i strukturerna att om man jobbar i vissa organisationer ska man jobba på Ung Arena. Det SKA stå i arbets-/tjänstebeskrivningar att arbetet i Ung Arena ska ingå. Annars plockar de bort personal från detta så fort det blir tidsbrist inom deras ordinarie verksamhet. Man ska inte kunna säga att "jag hinner inte". Ger sårbarhet. Det hela bygger på att vi tycker att det är bra. Skulle jag bara titta på min arbetsbelastning skulle jag inte hunnit heller. Men det sparar tid för nätverket finns och saker löser såg fortare.

Att man hittar deltagarna, t.ex. till introduktionsutbildningarna så man kan fylla platserna. Många deltagare ser bara begränsningar.

Att det ska rinna ut i sanden. Man måste hålla det vid liv. Vi står stadigt i det som är bra men det brukar inte hjälpa. Politikerna måste få veta om det.

Gullspång har en ständig utmaning i sitt läge längst bort. Låg utbildningsnivå, hög andel nyanlända. Att få människor att gå minst gymnasiet är viktigt. Nyanlända vill mycket och komma fort fram men de måste rustas först.

De flesta ansåg att arbetssättet var väl förankrat i organisationen. I flera av kommunerna var det en självklarhet att arbetet skulle fortsätta som tidigare. Alla visste inte var kommunpolitikerna ansåg men i alla fall cheferna var informerade och positiva.

Det fungerar med chefernas goda samtycke för det är ju min arbetstid. Kommunalrådet har sagt att vi ska behålla detta. Mycket bra att de vet om projektet.

Ligger i uppdragsbeskrivningen, det är klart och tydligt. Rektorn är med i DUA/DUNA och det är samma personer.

Vår närmaste chef har en nyfikenhet och ett intresse, chefen innan ville inte veta.

Har blivit självklarhet, vi fortsätter så här. Det ligger en tjänst ute där vi söker en person kopplad Ung Arena och AME.

Som helhet fick Ung Arena ett högt betyg – även om det kan bli ännu bättre med fler parter inblandande. Ung Arena är verkstad. Man känner sig också bättre rustad om det blir lågkonjunktur igen. Då har man bra arbetsätt och metoder på plats.

Jag känner att jag är nyttig. Det här är samhällsnytta med ett individperspektiv. Känner att det är verkstad. Det blir ett sammanhang för deltagarna. Man kan informera om möjligheten till studier längre fram i livet eller om praktiska kurser. De är i vanliga fall inte intresserade.

Myndigheter och kommun har kommit närmare varandra och det blir en kortare väg för ungdomen att komma ut i något, men det finns lite kvar att slipa på.

Slutsatser om SYV:s nytta av Ung Arena

Förutom att någon redan hade samverkan på plats redan innan har Ung Arena varit mycket underlättande för de som arbetar med studie- och yrkesvägledning. Deltagare som kommit in i projektet kanske inte varit redo för studier men så småningom kan de ha slussats in på den vägen genom att man i samverkan arbetat tillsammans med en medvetenhet om att ungdomen kan gå till SYV när det börjar bli dags. Ung Arena har hjälpt till att få igång ungdomarna så att de börjar tänka i banor av att de kan studera och ta sig ut i yrkeslivet och som SYV har man då fått lättare att nå och motivera dem. Introduktionsutbildningarna har varit bra verktyg i arbetet, likaså att man lärt och använt 7TJUGO och MI. Att få den samlade bilden av individen genom de andra i samverkan har också det underlättat betydligt.

Utvärderingens slutsats, vilken bygger på att samtliga intervjuade vill fortsätta eller utöka samverkan, blir att Ung Arena fungerat mycket bra för de som arbetar med studie- och yrkesvägledning.

Övriga: Praktksamordnare, Rehabkoordinator, Integrationsamordnare

Vi har intervjuat en del samverkansparter som blivit ensamma i att representera sin yrkesgrupp. I detta stycke ger vi för att hålla rapporten kort en sammanfattning av deras röster.

Rehabkoordinatorns roll har varit omnämnd av flera andra parter i samverkan. Hen var alltid nåbar för de andra i samverkan men inte med på alla möten. Rehabkoordinatorn själv såg en nytta med att vara med i samverkan.

Om man jobbar med unga vuxna och inte har med vården kan ingen göra bedömningen om deltagaren behöver vård eller ej. Vården behöver möta samhället och omvänt. Ung Arena är en av de platser där man kan hjälpa personalen att se vad som är friskt och vad som är sjukt.

Praktksamordnaren fick deltagare förmedlade till sig från arenavägledaren och ordnade praktikplatser, främst på företag. Hen återkopplade hur det gick för deltagaren till de andra i samverkan, oftast till AF.

Att någon tar fram praktikplatser och skapar kontaktnät underlättar för arenan. Det har fungerat bra mestadels. Inget negativt från deltagarna. Ofta är det inte läge för anställning i de lägen deltagarna är i. Någon gång fungerar praktiken inte eller så kan deltagaren gå över till något annat, som utbildning. Det som är värt att framhålla i Ung Arena är att projektet visar att det går att samverka ihop för lösningar. Det blir ett fungerande samspel med alla berörda.

Alla uppskattade samverkan och ansåg att den fungerade på avsett vis.

Alla tar sitt ansvar. Om man tar upp ett ärende så tar man inte upp det för att någon annan ska ta ansvar, utan för att dryfta vem som lämpar sig bäst att ta ärendet vidare. Finns inga avvikelser och inga svårigheter för någon att ta ansvar. Individerna är viktigast och det har alla förstått.

Varit väldigt bra resultat genom att alla instanser är med så deltagaren är "omringad". Det blir effektivt. Går inte att gå runt någon. Underlättar att de har möten ihop och då vet jag att de har pratat ihop sig och har en enhetlig plan för deltagaren. Inga olika budskap. Enhetligheten är bra.

Integrationsordnaren var också med i DUA/DUNA-samverkan och fick en god överblick över allt som fanns i kommunen både för svenskfödda och utrikesfödda ungdomar.

En sak vi måste kunna fortsätta med är uppsökande verksamhet. Att hålla motiverande samtal med dem och få dem att ta första steget. Arenavägledarens arbete med målgruppen är oerhört viktigt och bör fortsätta. Man måste ha en dialog för att höja motivationsnivån och få individen att ta nästa steg. Ung Arena har lyckats med det.

Unga nyanlända har sämre förutsättningar eftersom de inte har språket men det går fort framåt för dem om man får dem på rätt spår. Vi hanterar alla lika och det kan upplevas som om nyanlända inte får allt utbildning osv. som andra får, men de kanske också behöver mer förberedelser.

Samtliga menade att de hade fått mer kunskaper genom samverkan och att det gick bättre för deltagarna genom att samverkan fanns. De ville att arbetssättet skulle finnas kvar och trodde också att det skulle bli så.

Det ger trygghet att deltagarna vet vem det är de ska vända sig till. De kan heller inte spela ut parter mot varandra utan alla är lika insatta. Sanktioner finns om de inte spelar med. Det innebär skyldigheter och det är bra att höra det från alla.

Bör ha obligatoriska handlingsplaner med unga och motiverande insatser och introduktionsutbildningarna bör fortsätta. Vi måste göra det så smärtfritt som möjligt att Ung Arena slutar, täppa till hålet som uppstår genom att försöka jobba på samma sätt. Nödvändigt. Om inte kommer vi hamna där arbetslösheten går upp igen.

Kommunen tar allvarligt på detta. Man har nog förstått att det var ett viktigt och effektivt projekt. Kommer att göras på något sätt. Problemet försvinner inte, gruppen

finns kvar och man måste ha något. Ungdomar kan hamna mellan stolarna om man inte gör något. Hoppas att AF ska ha en representant varje vecka. Kan också utökas till en större grupp då samma arbetssätt kan användas på alla åldrar.

Arenorna bör få in vården mer. Jobba lite hårdare på det. Man får inte fastna i formerna utan fortsätta utvecklas.

Liksom andra yrkesgrupper gav dessa ett högt betyg till Ung Arena.

Den stora vinsten är ett arv man kan föra vidare som man har sett fungera. Ett jättebra projekt som förtjänar all credit. Finns allt att vinna, väl investerade pengar. Att få fatt i ungdomarna och sätta dem på banan viktigast. Är målet bra så blir det bra. Alla kan nog se vinsten.

Slutsatser om övriga yrkesrollers nytta av Ung Arena

Samtliga intervjuade från de yrkesgrupper där bara en person var intervjuad uppgav att de upplevde nytta med projektet. Nyttan kunde både gälla deras eget arbete som blev underlättat och att de själva gjorde nytta genom att vara inblandade och aktiva. Utvärderingen ser därför en stor fördel i att ha vården med, att någon i samverkan är aktiv i att ordna praktikplatser samt att integrationsfrågorna ständigt finns med i samverkan.

Sammantagna slutsatser om samverkan

Vi menar att mängden intervjuer vi gjort med projektets samverkansparter ger oss en möjlighet att bedöma Ung Arenas resultat på ett sätt som ger våra slutsatser stor validitet. Att intervjuar trettiosju personer i elva olika yrkesroller och nio olika kommuner ger ett gediget och brett material att utgå från. Det vi finner är att samtliga intervjuade tycker att Ung Arena är ett mycket värdefullt projekt och att arbetssättet bör implementeras i den egna kommunen och/eller inom den egna myndigheten. De klagomål som dök upp gällde aldrig projektets upplägg i sig, utan att någon part i samverkan saknades eller, i ett fåtal fall, inte gjorde ett bra jobb. Man vill allmänt se fler samverkansparter och fortsätta arbetet i samma form.

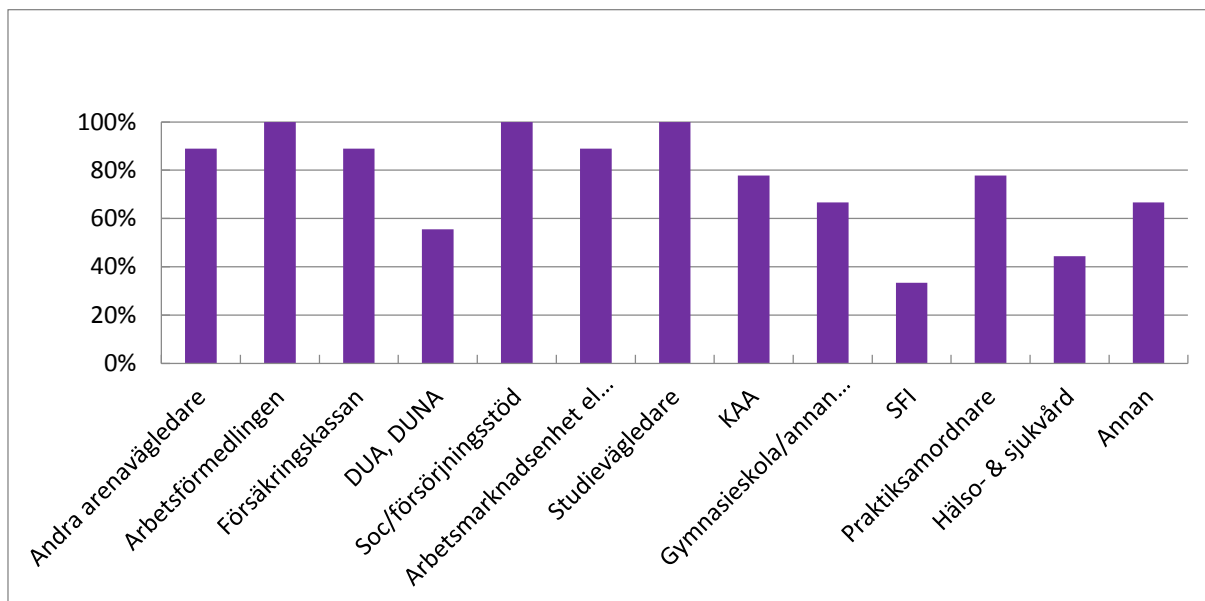
Utvärderingen ser samverkansparternas mycket samstämmiga utsagor som ett facit på projektets resultat. Ingen i samverkan sitter med trots att de tycker det är dåligt, allihop sitter där för att det fungerar mycket bra. Det finns heller ingen anledning för de intervjuade att vara falskt positiva när vi frågar dem om deras åsikter. Eftersom våra intervjuer garanterar anonymitet skulle de ha kunnat säga även negativa saker. Hade de haft anledning att vilja avbryta arbetet i samverkan skulle de alltså sannolikt ha berättat detta för oss, men vi har inte sett någon tendens till detta. Att projektet i medeltal får 4,5 stjärnor av fem möjliga av de intervjuade är ett tydligt bevis på att de ser Ung Arena som en utveckling i rätt riktning. De ser att samverkan fungerar betydligt bättre och effektivare än att alla sitter var och en för sig.

Slutsatsen från utvärderingen blir att det är mycket tydligt att samverkansparterna har haft stor nytta av Ung Arena och att projektet har inneburit ett lyft för många som deltagit i samverkan.

Utvärderingsresultat: Del 2 – Arenavägledarnas synpunkter

I en slutintervju har vi samlat in alla arenavägledares synpunkter på arbetet inom Ung Arena. Eftersom de var två på en arena är det inalles tio personer varav två var män och resterande åtta var kvinnor.

Arenavägledarna hade samverkat med snart sagt alla andra parter men i högst utsträckning med AF, socialtjänsten och SYV (fig. 4). Under sista kategorin "Annan" nämndes: Personligt ombud, Mottagningsenheten, integrationssamordnare, Sensim, Krami, Catch up, näringslivschef.

Figur 4. Arenavägledarnas svar på vilka parter de samverkat med.

När det gällde funktionen på samverkan bad vi om ett betyg mellan 1 till 5 för att få ett kvantitativt mått. Nästan alla satte en femma som omdöme på samverkan i gruppen i stort men de skiljde ut några parter som fick ett lite lägre betyg vilket enbart var av det skälet att parten i fråga inte kom så ofta på mötena som önskat.

Bra samverkan med de flesta utom med FK som inte kommer.

Sätter en 5a för gruppen. Det finns en vilja och alla ser att de vinner på det. Enklare för alla. Man prioriterar inte detta om man inte ser en vinst.

Jag är så glad att det blivit så etablerat. I början kom inte AF om de inte hade bokade möten men nu kommer alla. Man väljer att prioritera det. FK samarbetar lite parallellt med DUA så det har varit jätteenkelt. Jag har aldrig behövt åka med någon till Skövde för att träffa handläggare. AF och FK har varit så följsamma en myndighet kan vara.

Allt funkar jättebra. Alla ser vinsten med att vara med och gör sin del.

Väldigt bra. AF har bytt handläggare men i och med att man har ett upparbetat tillvägagångssätt har det inte varit svårt att de nya kommit in i arbetet. Det har gått

bra och lätt för dem. Vi gjorde en processkarta i början men den faller sig ganska självklart nu.

Jättebra. Stor nytta. Så mycket lättare nu om man ska ringa någon. Man har kommit närmare varandra. Vi har blivit som kollegor. Man visste inte vad Catch up eller Krami gjorde men nu är det enkelt.

Det fanns inga direkta svårigheter i samverkan mellan de parter som var på plats. Det enda som nämdes var att FK och AF hade lite olika språk och att de menar olika saker när de uttrycker sig likadant. FK:s deltagare är så mycket längre från arbetsmarknaden än AF:s.

AF och FK pratar olika språk och de vill ha samspråk så de ger uttryck för samma saker men det är nog väldigt svårt. Sysselsättning är en sak för AF och en annan sak för FK. Stor skillnad. Deltagarna från FK ska ha en rehabinsats och ska de sedan mot arbete får de en annan handläggare. Önskar de kunde överbrygga ännu mer.

Förutom att FK inte alltid varit närvarande nämndes Hälso- och sjukvården från fem arenor som en part man hade saknat i samverkan. På någon arena var dock en rehabkoordinator på väg in.

Svårt att få med primärvården, de har inte hunnit som de har velat. De har varit med men kunde varit med ännu mer. Kan vara allt från kuratorskontakt till unga med ångest/depression till droger mm. där vi inte räcker till utan sjukvårdsdelen behövs för samtalskontakter.

Arenavägledarna ansåg att samlokaliseringen underlättade arbetet väsentligt. I några kommuner var man samlokaliserade genom att flera kommunala parter satt i samma hus, i andra hade man bara möten i en arenans lokal. Karlsborg skiljde sig lite från de övriga då man där hade gemensamma möten men inte alltid i samma lokal. Dock var kommunen så liten att alla kommunala aktörer kunde nå varandra väldigt lätt ändå, det fanns inga geografiska avstånd.

Helt avgörande, det är det som ger effekten.

Ja, det gör mitt arbete enklare. Får direktkontakt in. Enklare även att maila för man får en arbetsrelation som gör att det går snabbt att få svar fort om man frågar.

Samlokaliseringen är A och O! Vi flyttade ett tag och då tappade vi samverkan som vi hade när vi satt tillsammans så vi flyttade tillbaka.

Absolut! Det underlättar väldigt mycket att man lär känna varandra och kan ta beslut på plats. Helt avgörande.

Vi satt alla i samma hus redan innan. All verksamhet för vuxna finns här. Vi har Trelleborgsmodellen, att AME har försörjningsstöd under sig, det ligger inte under inte under socialtjänsten. De är bra då de flesta bara arbetslösa, de har inte sociala problem.

Alla upplevde att man lärde sig mycket av varandra inom samverkansgruppen. En god, prestigelös och öppen kommunikation verkade finnas på alla arenor. Alla delade med sig av sin

kunskap till de övriga och genom det kom de gemensamma lösningarna och det gemensamma förhållningssättet fram.

Vi lär oss verkligen mycket hela tiden. Allt bygger på att alla kommer med sina perspektiv och sina lösningar. Vi har tagit heldagar med arbetsgruppen varje år och grundligt gått genom våra förutsättningar för samarbete. Det är bra att även ha lite trevligt ihop så man lär känna varandra.

När vi alla sitter på mötena pratar vi mycket om varandras olika roller. 'Hur långt sträcker rollen sig och hur långt utanför kan vi gå för speciallösningar?' Man töjer lite för att det ska bli bra för individen. Man informerar och uppdaterar alla berörda.

Några arenavägledare kom från andra yrken och hade inte arbetat med målgruppen tidigare men de hade lärt mycket inom gruppen.

Jag har inte kunskap om allt och vi samlar all kunskap runt bordet.

Jag hade inte erfarenhet innan utan har lärt mig allt. Fått kontakt i andra kommuner och med andra arenor.

Det som kunde göra att det brast lite var om det byttes ut personer för ofta och man fick in flera nya men även detta verkar ha löst sig bra och de nya har kommit in väl i gruppen.

När vi frågade om det var något som skiljde arenan från de övriga arenorna ansåg de flesta att likheterna var större än skillnaderna. I små kommuner kunde det skilja sig från hur det var i större kommuner, man var exempelvis fler i samverkan i Skövde än i de mindre kommunerna. Skillnaden mellan små och stora kommuner kunde också vara till de små kommunernas fördel. I Tidaholm sa arenavägledaren att det kunde vara av betydelse för resultatet att arenan blivit känd och omtalad i en liten kommun. I Hjo var det tacksamt att ha en rektor på Komvux som kände till alla elever. De blev inte anonyma och kunde inte försvinna "från radarn".

Många av våra deltagare kommer på egen hand. Det har börjat sprida sig att man kan ringa hit. De kan få råd från parter som är utanför samverkansgruppen. Inte hört de andra nämna det. Vi är en liten kommun. Och det har spridit sig att vi gör något bra. Vi har tänkt att det ska vara enkelt att komma hit. Vi sitter inte med övriga AME, det är enklare att gå in här och vi har en skylt. Tidaholmarna har inte svårt att hitta hit. Det skulle kunna vara en orsak till att vi har bra resultat.

Gullspång lite i utkanten men har mycket runt sig. Närheten mellan alla enheter också. Det finns inga stuprör, vi är samlokaliserade i hög grad och alla känner alla. Korta vägar. Liten kan bli stor då. Det blir lätt att dela sprida och förstå.

Töreboda har legat i framkanten när de gäller introduktionsutbildningar som truckutbildningen. Har gett otroligt många arbetstillfällen. De får alla trucksorter och lager och logistik. Även bageri och restaurang.

Det som var mer besvärligt för små kommuner än för de större var att det inte fanns bra allmänna kommunikationer så att unga kunde ta del av utbudet av utbildningar i andra kommuner.

Två deltagare var intresserade av folkhögskola men kunde inte gå kunde inte för den låg i Hjo. Det finns ingen förbindelse. Väldigt svårt med förbindelser utom till Skövde. När det gällde Truck och lager delade vi på körningen och möttes halvvägs.

När det gällde metoder och arbetssätt var samlokaliseringen och samverkan den viktigaste faktorn för att lyckas. I övrigt framhöll många att de använde 7TJUGO som de lärt sig genom projektet samt att de arbetat fram egna fungerande arbetssätt inom gruppen.

Vi satsar mycket på det individuella samtalet. Alla har så olika mål och behov så det individuella är viktigt. Vi var noga med att inte pumpa in ett massa nytt utan vi gör det vi gjorde men tillsammans. Annars går det inte upprätthålla. Det är en framgångsfaktor. Kommer inte märkas någon skillnad för deltagarna nu när projektet slutar. Vi gör samma som innan fast nu ihop.

Det arbetssätt som vi arbetat fram gemensamt. Vi har kunnat jobba med flerpartsmöten. AF försörjningsstöd och jag träffas om individer en gång i veckan.

Samverkansdagarna är bra. Viktigt att ha dem kvar. Där får man del av hur andra jobbar och nya idéer, nya tankesätt, om hur man kan utveckla verksamheten. Man blir inte hemmablind när man ständigt får info om de andras jobb.

Hur vi lade upp mötesdagarna, den gemensamma planeringen, att deltagarna kände att det är vår gemensamma planering, enhetlig.

Höll själva i kurser i Introduktion till arbetsmarknaden. Vi såg till att deltagarna kom.

Vi har kommunens arbetsprövning där man kan pröva deltagarens arbetsförmåga och se vad hen klarar av innan hen går ut i annan praktik/job. Då vet man var personen står i arbetsförmåga och vad man behöver jobba på. Det är bra.

7TJUGO där vi använder de bitar vi har nytta av. Vi jobbade så innan också. Bygger på delaktighet, att personen ska äga sin utveckling. Vi har många motiverande samtal för att se allt från olika håll. En del kommer och tror att de har jobb som ett par månader men så är det inte.

Vi uppmuntrar och stöttar i teorin mot körkort. De får sitta här och kan vi så hjälper vi om de har frågor. Allt som rör vart de ska vända sig. (Kan vara lite av varje i samhället.) Hjälpt dem med olika saker.

Nästan alla nämnde truckutbildningen (Lager och logistik) som väldigt värdefull. Deltagare har fått ökad självkänsla när de har klarat den och fått sitt truckkort. De kanske inte har klarat vare sig skola eller arbete tidigare så det gör stor skillnad för dem att få ett bevis på att de klarar av något. Problemet var oftast avståndet till utbildningarna, att arenan måste skjutsa dem dit.

Truckutbildningen är mycket användbar. Vi har haft några på bageri också. Studiebesök bra för att få en inblick på en dag. Gärna mer studiebesök.

Många vill inte studera, de är inriktade på arbete. Truckkortet har varit en belöning. Svårt annars att få ihop en grupp vid samma tillfälle. Avstånden är långa.

Vi använder truckutbildningen mest och tycker den ska fortsätta. Den har spridit sig så en del har kommit in för att den fanns. Man kanske vågar en till utbildning om denna funkat bra.

Truckutbildningen bra för dem det passade till, det hade varit fel att sätta de svagaste där. Bra för oss att se vad som funkade på en individ, ett verktyg för oss att se om de kommer varje dag.

Alla arenavägledare menade att det sannolikt gick bättre för deltagarna genom att arenan med dess samverkan mellan parterna fanns, än vad det hade gått utan Ung Arena. En del deltagare kunde ha en förutfattad bild på myndigheter och var därmed lite avvaktande mot att gå till AF eller FK. Det underlättade mycket för dem att arenan fanns för dem. Den var mer välkommande och alla fick en individuell behandling för att känna sig trygga.

Ju mer stöd de får ju bättre går det, mer uppföljningar, mer kontakt. Vi bygger en relation. Det är den stora skillnaden. Den andra delen är de snabba vägarna mellan myndigheterna så det är snabbt och lätt att komma rätt.

Det ger goda resultat. Våra deltagare står väldigt långt från arbetsmarknaden. Det tar lång tid. Vi har fått ut en del men det tar ca. ett år. En del saknar grundskolan, gymnasiet, de är helt utanför.

När man tar det i samverkan går det bra för personerna. Det är en jätteskillnad emot om jag skulle sitta ensam. Jag kan inte lösa allt själv men tillsammans med de andra kan jag det.

De som inte kommer ut på egen hand i högkonjunktur har problem. De har det tuffare och kanske ingen av dem hade kommit ut? De behöver mer samordnat stöd.

Det jag såg när jag jobbade på AF var att det behövdes så mycket mer, ta ett helhetsgrepp om hälsa osv. för att de är så långt ifrån. Vi lyckas bättre med dem. Verkligen.

Vi frågade om vad de ville implementera från Ung Arena och hur de trodde att det skulle gå. Alla ville fortsätta arbeta med samverkan som de gjort under projektiden. I några kommuner skulle det inte bli exakt som det varit. Man behöll samma arbetsmetod men gav upp namnet Ung Arena och utökade målgruppen till fler åldrar. I andra kommuner skulle det fortsätta i samma form och fortsätta att kallas Ung Arena.

Jag vill ha det så som vi jobbar nu. Ungdomar behöver tät uppföljning och stöd. Man måste ha fler som arbetar med att bygga relationer med dem. Få tid att göra studiebesök och samverka med utbildningar.

Vi fortsätter bara, det är implementerat.

Bra att det finns två som jobbar med sammanhållningen under implementeringen så man inte tappar kontakterna mellan kommunerna. Att nio kommuner strålar samman är möjligt. Skulle vara bra med en väg in till arbetsgivare, inte att alla ska ringa dem. Att man kommer samma väg.

Likadant. Hemskt om det inte skulle implementeras. Får inte tappa farten. Jätteviktigt att ha med alla. AMU med arbetsträning är jätteviktigt för oss.

Vi har implementerat och fortsätter jobba som vanligt. Skulle varit bra om alla implementerar.

Modellen fortsätter och samverkan stärks så vi blir en homogen grupp så ungdomarna vet vart de ska vända sig. Vi vill jobba så här och ungdomarna finns ju fortsatt.

Det fanns en del farhågor inför projektslut. En vanlig risk man uppmärksammade var att AF inte kunde skriva in deltagare längre eftersom det inte fanns ett projekt. Också neddragningarna inom AF var en hotfaktor eftersom handläggarna därifrån kanske inte skulle kunna fortsätta komma. Vid intervjutillfället hade man ännu inte sett så stora förändringar. AF-handläggarna kom som vanligt och inskrivningen från andra parter var tillräcklig för att verksamheten skulle kunna bedrivas som normalt.

Läget på nationell nivå kan vara en risk men vi har fått många från socialtjänsten och sådana som kommit på egen hand. Vi är inte så sårbara för vi har inflöde.

Kan vara en utmaning att AF förändras och kanske inte kommer. Men de har fokus på att vilja komma och har samma goda inställning. De gör nog en analys av konsekvenserna. Ännu jobbar de på som vanligt.

Vi har inte ännu sett att unga inte kommer in genom AF. Sen kommer många via andra kanaler. Det kanske öppnar upp för andra verksamheter att remittera fler. AF kan skriva in dem på AME och många utgår därifrån.

I Mariestad var en farhåga att efter att man bytt till Trelleborgsmodellen (som i sig ansågs bra) ville kolleger ha allt arbete samlat i ett arbetslag. Det kunde bli svårt att få ihop det i två olika lag och då försvann Ung Arena. Andra farhågor rörde att det skulle bli mindre tid att arbeta med samverkan och/eller ungdomar när målgruppen utökades.

Det kan vara svårt att hålla fast namnet Ung Arena här. Vi blir nog en arbetsgrupp under AME, inte uppdelade.

Har jobbat bara med unga men nu ska jag integrera vuxna och jag kanske inte får lika mycket tid att samordna. Det har varit var en stor del att vara sammankallande och det har funnits utrymme för det i Ung Arena. Kommer dock inte att släppa det.

Förankringen i de flesta kommuner var god och ingen betvivlade att projektresultaten skulle fortleva även om formerna förändrades något.

Förankringen känns jättebra. Kommunråd och kommunchef berömmar oss. De förstår hur mycket pengar de sparar för varje deltagare vi får ut. Det blir många miljoner på de 45 som kommit ut i fasta jobb och 20 i studier.

Arenavägledarna fick sätta stjärnor på projektet som sådant, tanken bakom och hur det hade fungerat. Av maximala 5 stjärnor fick projektet hela 4,8 i medeltal (fig. 5).

I all enkelhet jättebra. Det här har varit vinsten. Inte ett projekt där mattan dras undan efteråt. Ett projekt är lyckat om man kan fortsätta med det. Det märks inte att det är slut.

5 lysande stjärnor. För mig personligen har det varit otroligt roligt. Glädjen i att se ungdomarna när de går ut och stortrivs på praktiken. Drömyrket.

Tydlig samverkan mellan myndigheter, engagemang och vilja att hjälpa individer är nyckelorden. Engagemanget har spridit sig till övriga parter.

Det är nu visat att det är något efterfrågat av ungdomar och det har inte funnits något innan där de fått hjälp med vad de behöver.

Ett måste för att lyckas. Vi har stärkt samverkan, det är det bästa, och stärkt ett nätverk med andra kommuner.

Figur 5. De intervjuade arenavägledarnas betyg på Ung Arena blev i genomsnitt nästan fem stjärnor.

Horisontella kriterier

Under intervjuerna med arenavägledarna frågade vi om hur man arbetade med jämställdhet, tillgänglighet och icke-diskriminering. De hade fått utbildning i jämställdhet genom projektet och ämnena togs då och då upp på samverkansdagarna. En gång kom exempelvis en transperson och föreläste, vilket var ett uppskattat inslag.

När det gällde jämställdhet mellan könen hade arenan i Falköping ett material från BRIS som de använde som diskussionsunderlag i grupper. En annan arena anammade kommunens strategi. De flesta andra använde inget material utan menade att frågan om kön var underordnat det individuella perspektivet. I samverkan kunde man ibland arbeta anonymiserat och diskutera vad individens behov var utan att nämna kön. Alla deltagare oavsett kön fick ta del av allt arenan kunde erbjuda. Man framhöll truckutbildningen för tjejer likväl som för killar och vårddyren för killar likväl som för tjejer. Det fanns ingen skillnad i behandling utan personens eget intresse fick styra valet. Man upplevde möjligen att det fanns en tendens att tjejer lyckades komma ut lite snabbare än killar och killar var överrepresenterade i antal.

Inte jobbat med det alls. Inte tänkt på det. Träffas individuellt. Många killar har gått till vården. Vi hejar på om de väljer men pushar inte aktivt. De får den info som finns. Finns bara industri och vården att välja på här.

Inget vi tänker på speciellt. Allt ska vara jämställt. Vi har 65 % killar. Tjejer går själva vidare. Vet inte varför. Många företag anställer hellre tjejer på truck för de är noggrannare, färre olyckor, ställer trucken på laddning.

På frågan om tillgänglighet uppgav arenavägledarna att arenorna sällan hade problem med denna om deltagarna hade fysiska funktionsnedsättningar. De flesta kunde exempelvis anpassa så att man höll mötet på bottenplanet om lokalen saknade hiss. Var det någon deltagare som hade besvär med något så löste man det. Det vanligaste var att deltagarna hade psykiska funktionsnedsättningar och där individanpassade man också och tog hänsyn till det individen hade svårigheter med. Mycket i projektet gick ut på att hjälpa just funktionsnedsatta med npf-diagnoser eller psykisk ohälsa så detta var ett ämne som var ständigt närvarande i arbetet. Man skapade trygghet för deltagaren genom exempelvis se till att man möttes på en lugn plats någon annanstans än på arenan eller i ett enskilt rum. Arenavägledarna underlättade för deltagarna genom att göra strukturerade planer tillsammans med deltagaren och se till att all information var tydlig. De hjälpte till med saker som hur man presenterar sig på en arbetsplats, de följde med till praktikplatser och skyndade inte på deltagarna utan lät dem komma framåt i sin egen takt. Under intervjuerna med samverkansparterna var det dock några som önskade att just npf togs upp mer på samverkansdagarna. En kort utbildning om de olika diagnoserna skulle vara bra ansåg de.

Ingen arbetade aktivt emot diskriminering eftersom diskriminering inte fanns. Alla deltagare var lika välkomna på arenorna och alla fick ett stöd som var anpassat till individen. Man mötte heller inte diskriminerande arbetsgivare som ville välja bort vissa praktikanter pga. kön eller ursprung. Hade man mött sådana skulle man ha avslutat samarbetet med dem genast.

Inte mött uttalad diskriminering. Vi har en hel grupp utrikesfödda på ett företag. Man kan inte gå på någon om det inte finns skäl. Vi pratar själva mycket om likabehandling, det går vi genom när det kommer ny personal och på arbetsplatsträffar.

Det enda problem man sett var när deltagaren inte var tillräckligt kunnig i språket för att klara av att ta instruktioner om arbetsuppgifterna eller läsa skyltar. Man kunde överkomma detta genom att trycka på att praktiken var lika mycket språkpraktik, där syftet lika mycket var att lära sig svenska som att lära sig jobbet. Detta kunde arbetsgivarna ta till sig och vilja hjälpa till.

Arenan kunde också förbereda nyanlända deltagare på hur det var på en arbetsplats, att det var viktigt att man tog kafferast och pratade med de andra i personalen, inte att man skulle vara så "duktig" på att jobba att man inte tog rast. Flera tyckte det var lätt att få ut nyanlända då dessa hade en stark drivkraft att få ett jobb. Arbetsgivarna hade börjat bli vana vid att ha nyanlända bland personalen och såg fördelar med det. Detta kan ha varit en orsak att man inte mötte någon diskriminering från deras håll.

Arbetsgivarna har märkt att de har mycket driv så de ändrar sig. Man är inte så rädd nu längre. Man kan prata med någon på studiebesök, fråga om praktik, sen kanske få anställning.

Eftersom Ung Arenas har fått ut många funktionsnedsatta och nyanlända ungdomar på arbetsmarknaden menar utvärderingen att projektet effektivt har avhjälpt diskriminering.

Utvärderingsresultat: Del 3 – Deltagarnas synpunkter

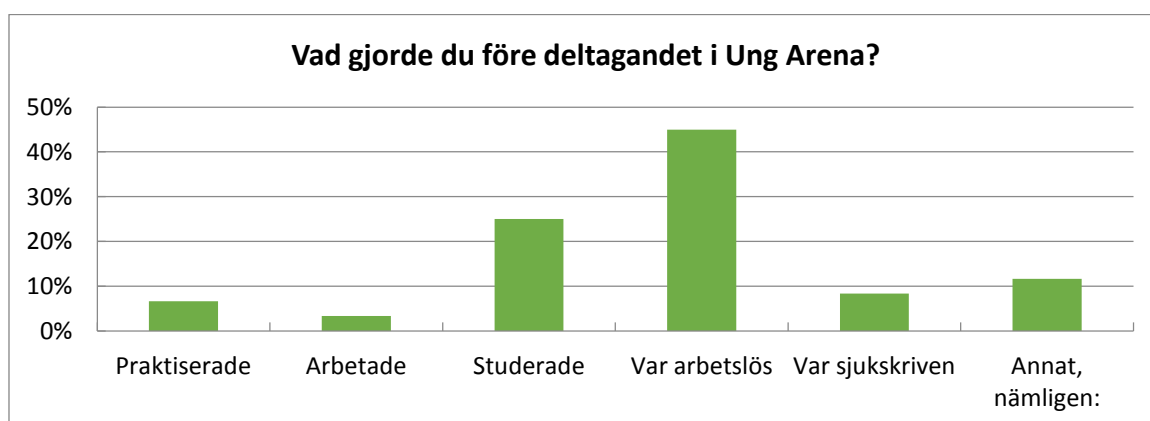
Under utvärderingen har vi försökt samla in deltagarnas synpunkter via telefonintervjuer och i en enkät. Från början var det svårt att nå deltagare via telefon eftersom ett slumpvis urval ur deltagarlistorna gjorde de inte var förberedda på att vi skulle ringa. Många svarade inte eller förstod inte varför vi ringde och det blev ett tidsödande arbete. De senare intervjuerna gjordes därför av ett urval där arenavägledarna skickade oss kontaktuppgifter till förberedda deltagare som de kände till väl och visste att de hade deltagit i olika aktiviteter. Då gick det betydligt bättre att nå dem.

Enkäten till deltagarna skickades ut via en länk som distribuerades av arenavägledarna. Vi startade med att skicka en enkät direkt till deltagarnas e-postadresser men det blev väldigt låg svarsfrekvens, därför valde vi att be arenavägledarna dela länken och förklara att det var frågor om hur de upplevde sitt deltagande i Ung Arena. Då vi inte vet hur många deltagare som fick länken vet vi inte heller svarsfrekvensen.

Deltagarenkät – resultat

Eftersom de inkomna svaren var ojämnt fördelade över kommunerna väljer vi att inte redovisa svaren kommunvis, utan som en helhet. För att inte tynga rapporten redovisar vi inte heller svaren på alla frågor utan tar upp det mest väsentliga. Det kom in 115 fullständiga svar (av de 128 som hade påbörjat enkäten utan att fullfölja till sista frågan). Könsfördelningen var: kvinnor 45 %, män 52 % och alternativet "Övriga svar" 3 %. När det gällde ursprung var 76 % födda i Sverige, 13 % i Asien, 8 % i Afrika och 4 % i övriga Norden/Europa.

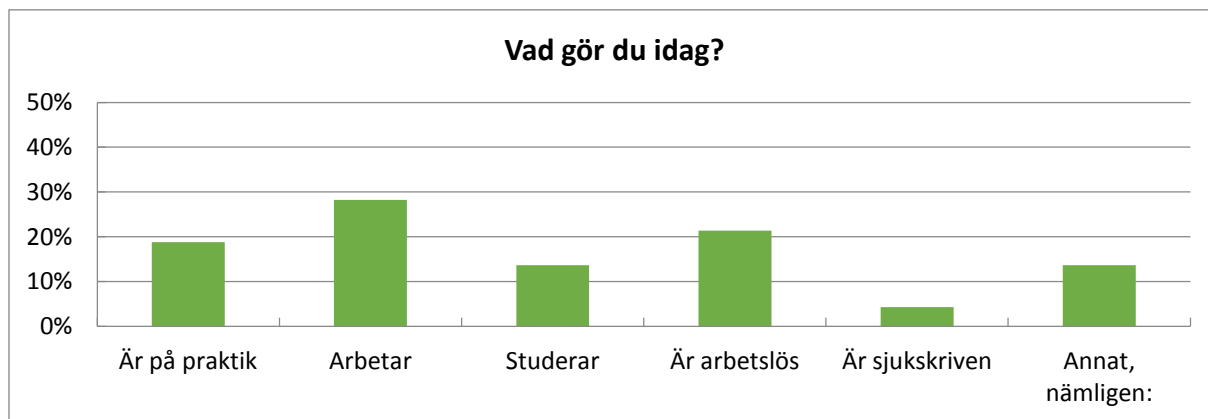
Som det går att utläsa i figur 6 var ca. 45 % av de svarande arbetslösa när de kom in i projektet. Vi tror dock att svaren är lite missvisande då vi inte frågade vad de gjorde precis vid inträdet. Då de flesta bör ha gått i skolan för inte alltför länge sedan kan svaret "Studerade" vara överrepresenterat. Sannolikt var det betydligt fler som var arbetslösa eller gjorde ingenting vid inträdet än vad som framgår av figuren.

Figur 6. Svar från deltagarna på frågan om vad de gjort före deltagandet i Ung Arena.

De som svarade "Annat" angav mestadels att de hade avbrutit studier, hade aktivitetsersättning eller hade varit mammalediga.

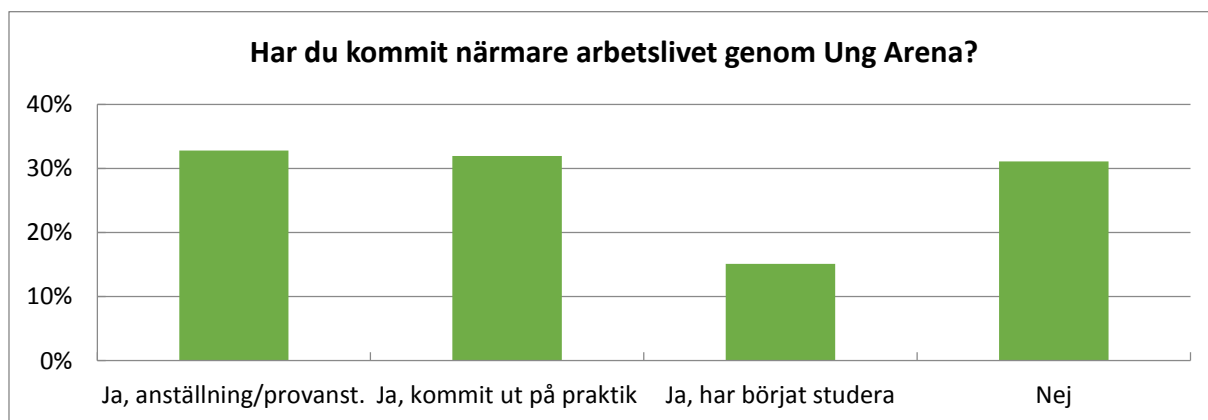
Den påföljande frågan var vad de gjorde idag. I svaren i figur 7 går att utläsa att strax över 60 % arbetade, studerade eller var på praktik. Faktiskt ska siffran vara ännu lite högre då det av de 16 svarande som markerat "Annat" var det 12 som enligt vad de skrev i beskrivningen av vad de gjorde, hade eller skulle snart ha en sysselsättning. De jobbade eller skulle börja som timvikarie eller sommarjobba och flera studerade eller skulle börja studera. Av de övriga fyra var tre mammalediga. Andelen som var sjukskrivna hade halverats.

Figur 7. Svar från deltagarna på frågan om vad de gjorde i dagsläget.

Eftersom vi ville veta effekten av Ung Arena frågade vi om de kommit närmare arbetslivet genom projektets insatser. Här ska man dock observera att enkäten kunde gå ut till deltagare som var inne i projektet och ännu inte kommit ut på praktik eller till, exempelvis, en introduktionsutbildning. En del svarar i fritextsvaren att de ännu inte hunnit komma ut i något. En annan faktor som kan ge en viss skevhet i svaren är att deltagare som redan avslutat sitt deltagande och gått vidare kunde vara svåra att nå eftersom arenavägledaren delade ut länken.

Svaren i figur 8 visar att 70 % anser att de kommit närmare arbetslivet genom Ung Arena, 30 % var i någon form av anställning medan 15 % var i studier.

Figur 8. Svar från deltagarna på frågan om de kommit närmare arbetslivet genom Ung Arena.

I fritextsvaren beskrev de flesta att de fått jobb, praktikplatser eller planer på hur de skulle gå vidare. Ett mindre antal tyckte inte att de kommit någonvart ännu.

Jag jobbar med diverse uppgifter på min arbetsplats och har aldrig haft det bättre inom arbetslivet.

Jag ska börja på industrin och tror det kan funka riktigt bra.

Jag fick truckkort och sommarjobb genom Ung Arena. Blev fortsatt anställd efter det men sa upp mig efter några månader pga. personliga problem.

Jag har sommarjobb på ett korttidsboende samt att jag ska plugga Grafisk Design.

Klickade i "Nej, inget" för att de andra tre alternativen inte stämde. Har fått hjälp att lokalisera potentiella arbetsmarknader och komma närmare en anställning på det sättet.

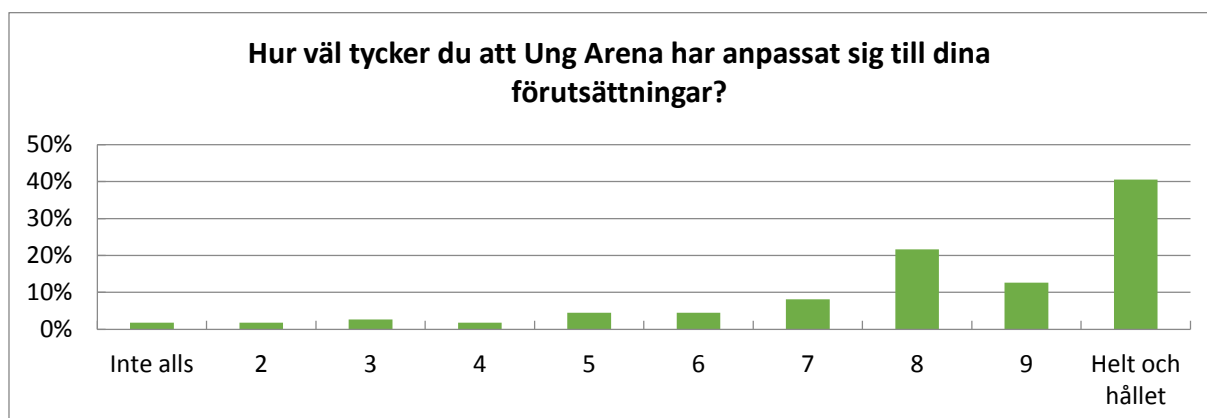
Praktiken gällde bara i en månad och gav mig varken lön eller anställning. Utbildningen har inte hjälpt mig få jobb. Jag är ännu arbetslös.

Den första praktikplatsen var jag på ett tvätteri som tvättade mest sängkläder till flera ålderdomshem och liknande då hjälpte jag både till med att sortera och att köra lakan mm genom mangeln. Nu är jag på ett trädgårdsland och hjälper till med att så, plantera, ta bort ogräs, vattna och fått prova på lie att slå gräs.

Praktiserar på en blomsterodling och jag tycker att det är super.

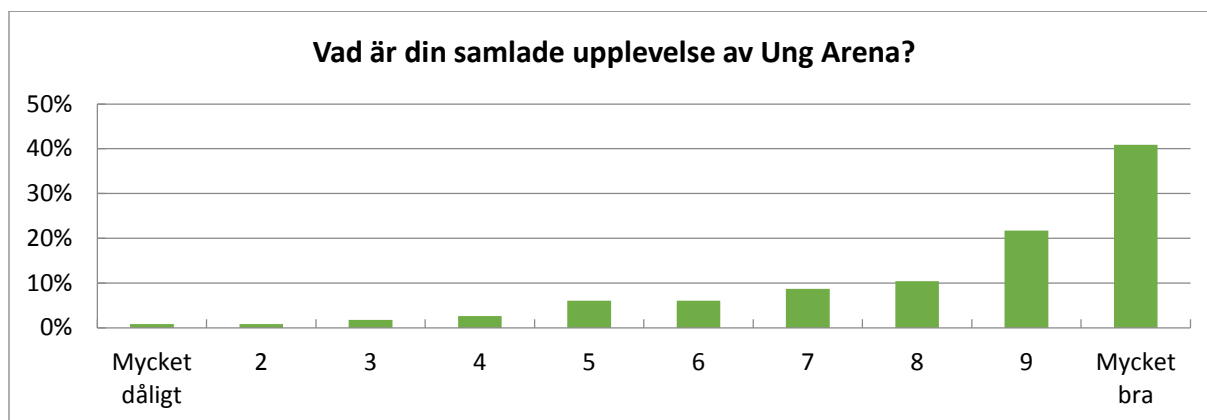
När det gällde nyanlända hade de 18 deltagarna med ursprung i Asien ett något bättre resultat än de övriga. Fyrtiofyra procent hade kommit ut i anställning och 19 % i studier. Av de 10 från Afrika hade hälften kommit i studier och en hade fått anställning.

Vi ställde ett antal frågor där den svarande skulle bedöma kvaliteten på sitt deltagande på en gradskala från 1 till 10 där 10 var högsta betyg. Medelvärdet på hur väl Ung Arena anpassat sig till deltagarens förutsättningar (fig. 9) var 8,2, det vill säga mycket högt. Ännu lite högre medelvärde, 8,4, fick frågan "Har Ung Arena försökt hjälpa dig till praktik/anställning/studier som passar just för dig?". Det rörde sig om enstaka procent som satte sitt betyg på den lägre delen av skalan.

Figur 9. Deltagarnas betyg på hur väl Ung Arena anpassat sig till deras förutsättningar.

Även när vi frågade om den samlade upplevelsen av Ung Arena blev medelbetyget 8,4 (fig. 10). Strax över 40 % satte högsta betyg, en tia. De nyanlända deltagarna skiljde sig inte i sina bedömningar från de svenskfödda.

Figur 10. Deltagarnas svar på frågan om deras samlade upplevelse av Ung Arena.

När det kom till fritextsvaren där deltagarna skulle beskriva vad som var bra eller dåligt förekom många kommentarer om att arenavägledarna var tillmötesgående och att de hade skapat en bra kontakt med dessa. Det förekom en hel del väldigt positiva omdömen om att deltagarna blivit lyssnade till och att man tagit hänsyn till dem på ett helt annat sätt än vad de stött på förut när de besökt myndigheter.

Fått träffa jättehärliga personer som har förändrat mitt liv, öppnat mina ögon om saker jag borde göra/tänka på.

Väldigt tillmötesgående personal som lyssnar och lägger upp förslag utifrån ens förutsättningar och önskemål.

Jag påbörjade en utbildning inom IT men kursen gick för snabbt för att jag skulle kunna hänga med. Då kontaktade jag AF och avslutade den. Men efteråt så kollade jag runt på jobb och hittade ett som jag tyckte kunde passa mig. Jag kontaktade Ung Arena pga. detta och idag har jag jobb fram till slutet av augusti (men kan bli fortsatt om dom fortfarande behöver folk). Jag har fått träffa trevliga människor som engagerar sig till 100 % och är mycket tacksam över detta.

Jag går upp tidigt på morgonen och jobbar hela dagen. Den dagen är fylld av uppgifter, lärdomar och ansvar och jag kunde inte vara lyckligare för det. Varje dag jobbar jag hårt och får tillbaka för mitt arbete, mina kollegor är fantastiska och uppgifterna är roliga. Allt detta tack vare Ung Arena. Stort tack för att ni finns!

Till skillnad från arbetsförmedlingen så tog Ung Arena hänsyn till mina problem och satte mål utifrån min livssituation. Det kändes som om de faktiskt lyssnade på vad jag hade att säga och behandlade mig med respekt. Tycker att Ung Arena gjort mycket bra för mig när jag precis kommit ut från gymnasiet och de lade ner mycket mer tid på att få ut mig på arbetsmarknaden än vad Arbetsförmedlingen någonsin gjorde.

Intervjuer med deltagare

För att fördjupa svaren från enkäten har vi intervjuat ett drygt 30-tal deltagare, några av dem tidigare i projektet men de flesta under januari-mars 2019. De intervjuade var relativt jämnt fördelade över kommunerna även om någon kommun saknades. Könstillfördelningen var 44 % kvinnor och 56 % män. Tre fjärdedelar var födda i Sverige, 18 % i Asien och 7 % i Afrika.

Vi frågade vad de gjort före deltagandet och de flesta hade varit arbetslösa eller inte varit inskrivna på AF. Några hade varit mammalediga och några hade försökt läsa in sin grundskole- eller gymnasiebetyg. Flera av dem hade npf-diagnoser som gjorde det besvärligt för dem. Många nämnde att de inte mått bra under tiden före deltagandet. De hade inte fått något särskilt stöd för att ta sig vidare.

Jobbade som timvikarie och gör så fortfarande. Hade låg motivation, psykisk ohälsa, kanske odiagnostiserad ADHD, uppfattade min kropp som dålig.

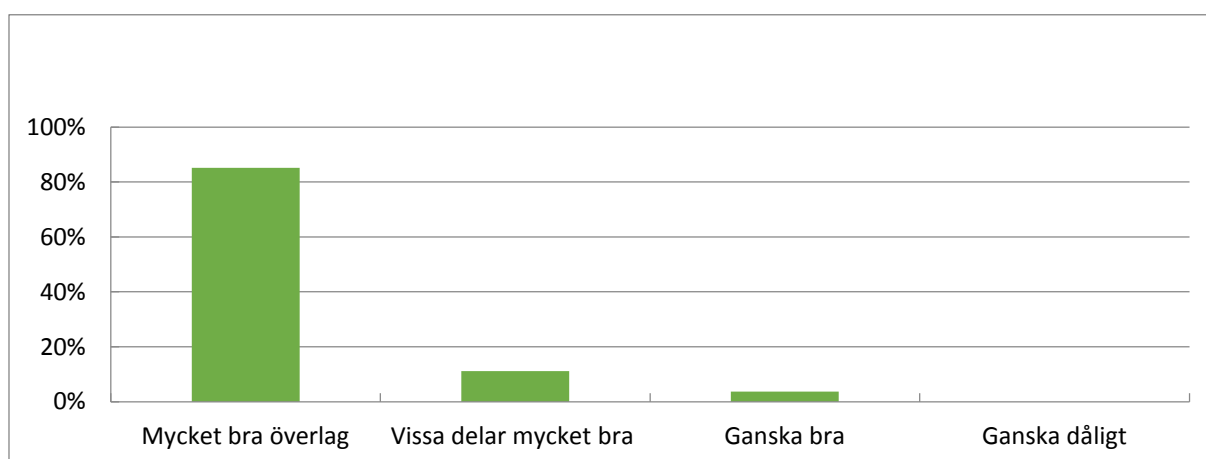
Jag kastades runt på AF och på praktikplatser som inte gav något. Många olika men ingen gav ett jobb. Fick nya handläggare ofta och det funkade inte för mig pga. min autism. Har inte problem att jobba men jag måste få lära känna människor jag ska jobba med. Hade ingen handläggare längre än två månader. Just när man hade förtroende för dem så bytte de. Blev sen utbränd på ett jobb jag fick.

Arbetslös. Inte jobbat. Gått gymnasiet i 2 år. Sökt jobb ett år. Alla typer av jobb. Kom på några intervjuer men fick inte jobbet.

Pluggade men har ADD, fick praktiska toppbetyg men skriftlig information är svårt. Jobbade på skroten ett tag.

Jobbade på olika jobb ibland, mest betong. Arbetslös och inget körkort.

På frågan om vad de ansåg om de aktiviteter de varit med i på arenan (kontakt med arenavägledaren, praktik, friskvård, osv.) svarade 85 % att det hade varit mycket bra (fig. 11)

Figur 11. Svar från deltagarna på frågan: Vad tyckte du om aktiviteterna du var med om på Ung Arena?''.

Man nämnde flera aktiviteter som bra, främst mötena med arenavägledaren men även träffar i 7TJUGO, introduktionsutbildningen Truck och lager, samt att de kom ut på praktik.

I 7TJUGO ska man gå två varv runt sig själv. Vi fick kartlägga oss själva. Se nya saker. Se konsekvenser, skapa goda vanor. Jobba oss fram till själva. Här kan jag hantera ångest och få någon att vända mig till.

Truckutbildningen var bra, inte jobbat som truckförare och det är nog inget för mig som jobb, men det var roligt att få ett truckkort.

Mötena med arenavägledarna. Tyckte båda var jättebra. Ser mig själv i ett bättre ljus nu och har fått uppskattning på stället jag jobbar på.

Regelbunden kontakt med arenavägledaren, 1-3 ggr per månad. Väldigt bra och hon var noga med att fråga om jag hade förhinder. Bra och stöttande.

Det var mer en personlig upplevelse. Har depression och ångest i grunden, jag har aktivitetsersättning. Jag kunde berätta och fråga om saker som inte hade med jobb att göra. Som att ha en stödperson. Jättebra hjälp.

Mycket bra. Fick jättemycket hjälp och stöd. Fick stöd i att hitta rätt yrke och jag har läst ett halvår nu. De hjälper jättemycket.

En handledare hela tiden. Fått sååå mycket hjälp. Varit en gudagåva. Har nu en anställning på halvtid inom ett yrke jag inte trodde jag skulle jobba inom.

Var med lite på några utbildningar. Har naturbruksgymnasium men lyckades inte få ett jobb inom det för man måste nästan känna alla lantbrukare och så fort man nämner att man hade en funktionsnedsättning är det dörren. På jobbmässor också. Jag är öppen med min autism men ingen gav mig en chans. Fick ett sommarjobb genom Ung Arena men de kunde inte anställa för chefen sa nej.

Vi utvärderade hur mycket jag kunde jobba. Efter att jag gått in i väggen är det 50 %. Annars orkade jag inget, bara sova. Handledaren hjälpte mig att ansöka om deltidsaktivitetsersättning.

De skulle få ut mig i sysselsättning. Fick praktik på textiltryckeri och gick sen på folkhögskola. Sen praktik på en trädgård.

Har fått truckkort. Arenavägledaren hjälpte mig. AF prioriterar mig lite mer nu. Jag vill jobba.

Är med i Ung Arena och har fått bra stöd. Så fort de ordnar något är jag med. Den informationen man behöver får man.

På frågan: "Hur upplevde du att du blev bemött av de du träffade på Ung Arena?" svarade 82 % *Mycket bra överlag* och resterande svarade *Mycket bra av en del*. Ingen hade fått ett dåligt eller ganska dåligt bemötande. När de fick utveckla ämnet förklarade de att de på Ung Arena hade lyssnat på dem, förklarat saker på ett begripligt sätt, hjälpt dem med svåra saker som CV och ansökningar, varit ett stöd i möten, kort sagt verkligen funnits där för deltagaren.

De kämpade med mig så jag mådde bra.

Som en personlig kontaktperson. Fantastiskt bra. Aldrig någon som pratat illa där. "Vi ser dig med dina styrkor". Positiv upplevelse.

De gav mig tid och råd. De fick mig att förstå att man kan emot hjälp. Är så tacksam att jag fick den hjälpen, sådant som man inte tänker sig. Aldrig fått samma bemötande någon annanstans på andra myndigheter. De var aldrig sura, utan de visade verkligen att de gillade att hjälpa människor och de lyckades.

De hade tid för en, det var inte stressigt. De tog sig tiden och AF började lyssna på vad jag sa. De använde termer innan som jag inte förstod och de gav inga svar som jag förstod. Jag kan inte alla läkartermer och fackliga regler och de använde ord jag inte förstod och gick över huvudet på mig. På Ung Arena fick man chans att säga något. Till sist förstod jag vad de pratade om och då kunde jag säga emot eller prata med dem. När man är så gammal VET man om det är något yrke man inte klarar. Fick förklara för arenavägledaren och sen lyssnade de. Du kunde ringa Ung Arena när som helst och alltid någon som svarade. Arenavägledaren kom regelbundet på praktiken och frågade hur det gick. Det har aldrig AF gjort. Skulle de gjort det hade fler unga klarat sig bättre. Dumt att de inte lyssnar på den de ska hjälpa. De skulle göra sitt jobb bättre.

De fanns alltid där och ville man fråga så fanns de där och svarade.

Var väldigt snälla. Mycket bra. Alla jag mötte förklarade så man förstod alltihop. Vi pratade om vad jag ville och de ordnade praktik inom förskola som jag ville jobba inom. De följde med dit.

Jättebra bemötande. Bra hjälp från dem på Ung Arena men AF var inte lika bra.

För att förstå vad i arbetssättet eller metoderna som fungerade bra frågade vi om de kunde definiera något särskilt som Ung Arena gjorde som gjorde att de kände att de lyckades bra. Den enda konkreta, praktiska sak de nämnde var truckkortet. Att få det var en rejäl boost för dem, ett bevis på att de klarat något. I övrigt var det att man på arenan fick ungdomen att må bättre, självkänslan höjdes och de vågade göra saker de inte gjort innan.

De gjorde att jag vågade söka ett jobb som jag inte fick men jag gjorde det i alla fall. Stor förändring för mig. Innan kände jag att det inte var idé men nu vågar jag. Min självkänsla har ökat mycket.

Yrket som jag nu har valt hade jag nog inte kommit på själv. Innan gick jag hemma och gjorde inget men nu studerar jag. De har lärt mig att vara självständig och att jag klarar mig själv.

De lärde mig att man ska sköta sina studier.

Man blir väldigt ensam när ingen kan följa med till läkaren mm. De tog sig tid så de kunde följa med. Allt med AF och FK är mkt lättare nu. Det gjorde Ung Arena. Det gav en underbar känsla att man fick känna att man blev lyssnad på och en stor påverkan

på mitt liv. De gjorde mer än de behövde och kollade om man mådde bra psykiskt. Jag trivs jättebra på mitt jobb nu.

Truckkortet. De lyssnade på mig och hjälpte mig att få det jobb jag har nu.

De såg inte ner på mig för min diagnos utan hjälpte mig se att jag kan använda den till min fördel. De hjälpte mig med sådant jag tycker är svårt. Vissa saker är jag jättebra på men jag har svårt att skriva CV för jag har svårt att fatta mig kort. AF har inte tid eller resurser att hjälpa till.

Träffade rätt punkter för att jag skulle komma vidare. Arenavägledaren pushade mig, hade ett bra sätt för att man skulle kunna utveckla och komma vidare funkade på mig så jag kände att 'Det här kan jag göra'.

De lyssnade på mig. Alla som jag mötte via Ung Arena hade en bra inställning och det pushade mig.

Truckkursen. Truckkortet. Utan det kunde jag inte fått jobb. Köra hjullastare kunde jag inte gjort utan att ha börjat med truckkortet. Stod sen still ett tag och fick hjälp att ta hjullastarkortet.

När vi frågade vad de gjorde nu var majoriteten i ett jobb eller studerade. De flesta av de övriga väntade på att starta en utbildning eller höll på att söka jobb. Ett par var kvar i Ung Arena och skulle ut i praktik. Det var tydligt att i princip samtliga hade fått både hopp och framtidsplaner genom sitt deltagande. Också de som hade haft psykisk ohälsa eller olika diagnoser var stärkta genom det stöd de fått på arenan. Funktionsnedsättningen kunde fortfarande påverka deras möjligheter till ett jobb men de såg inte längre allting i svart på grund av den.

Många röster talar väldigt positivt om vad de varit med om på Ung Arena och hur det har fått dem att ta steget vidare.

Ung Arena har inte förändrat något i mitt jobbliv men betytt allt för hur jag ser på mig själv och mina styrkor. De har förändrat mycket i min syn på livet i allmänhet. Har blivit erbjuden ett vikariat som vårdbiträde och ska ta det, det är bra men jag vill läsa vidare till sjuksköterska. Har läst ett år innan men klarade inte mer då. Nu har drömmen vuxit igen för de sa att 'Du är duktig så det är klart att du ska göra det'.

Siktat på att bli frisk. Hänger ihop med min kropp och att jag nog har en obehandlad diagnos. Kan nu få medicin eller lära mig hantera det bättre. Jag hade låg motivation. De frågade om styrkor och jag fick se att jag har styrkor. Bestämmer jag mig för att göra något nu så händer det.

Studerar och har ett år kvar. Det är deras förtjänst. Jag kan rekommendera Ung Arena till alla ungdomar som inte har jobb. De kommer att hjälpa dem.

Jobbar nu. De höjde min självkänsla och inte bara det. Vet inte hur jag ska förklara men de var nästan som en familj. Ger 10 stjärnor till dem.

Jobbar på Samhall. Ung Arena hjälpte mig dit.

Känner mig mer redo för ett jobb. Var på AF länge utan att de kunde ge mig en sysselsättning medan Ung Arena gav mig det på ett halvår. Markant förbättring. De har hjälpt mig att planera och sätta långsiktiga mål. Plan A är att gå på universitetet och plan B är att jag arbetar heltid.

Kom ut med truckkort och fick jobb men min rygg funkar tyvärr inte. Ska arbetsträna.

Ska ut på praktik och är mer positiv nu.

Började plugga på Komvux och vill läsa till förskollärare. De hjälpte mig på vägen att komma till beslut om vad jag skulle satsa på. De förstod mig och tog hänsyn till vad jag ville. De hjälpte mig på traven. Jag kanske hade kommit dit jag är ändå men inte än och det hade tagit längre tid och varit mer komplicerat utan Ung Arena.

Jag är arbetslös men Ung Arena ser till att jag håller huvudet uppe. Jag vill absolut jobba, gärna på lager. Vill jobba för mig själv. Inte stå i kassa eller vara försäljare. Kollegor har jag inga problem med men diagnosen gör att jag inte kan jobba med mycket folk.

En kompis hjälpte mig till det här jobbet men jag fick det pga. truckkortet och förra jobbet fick jag genom Ung Arena.

Jobbar nu, trivs jättebra. Jag fick ett jobb genom Ung Arena men det höll inte. De stöttade i det jag ville ha hjälp med, det som fick mig att trivas. De lyssnade på mig. Fick rätt praktik och ett annat jobb.

De hjälpte mig att komma ut och sätta igång, fixa CV. Jag kom ut och det blev lättare. Hade svårt att komma ut att söka själv. Var i min egen besvärliga situation och de hjälpte mig med den så jag kom ut mer.

Fick jobb, de ledde mig dit. De gör att man får möjligheterna, hjälpte mig att söka att skicka in CV och åka dit.

Går i skolan. Jobbar lite extra. Ung Arena hjälpte mig till skolan och jag kan prata med dem. Jag klarar mig själv nu. Om jag behöver hjälp ringer jag dem.

Har åtta behörigheter på truck tack vare Ung Arena-push!

Jag kom i utbildning. Gick först undersköterska men bytte till barnskötare som jag hellre ville bli.

Det sista vi frågade var hur många stjärnor, av maximalt fem, de skulle ge Ung Arena. Nästan alla satte fem stjärnor (och en hel del ville sätta tio). Medelvärdet blev 4,8 stjärnor (fig. 12).

Figur 12. De intervjuade deltagarnas betyg på Ung Arena blev i genomsnitt nästan fem stjärnor.

Analys och slutsatser från enkät och intervjuer med deltagare

I det stora hela pekar både enkätresultaten och intervjuerna på att den stora majoriteten av deltagarna är väldigt nöjda och att de själva vill komma vidare in i arbetslivet och är tacksamma för att de genom Ung Arena får stöd och hjälp i det. Det märks tydligt att många av dem inte var lyckliga i sina liv före de började på arenorna. De har lidit mycket av låg självkänsla och ångest över att inte kunna ta sig ut ur sin situation på egen hand. Många av dem har npf-diagnoser, psykisk ohälsa och/eller social fobi som begränsar dem i den sociala kontakten och gör att de undviker att söka upp myndigheter eller inte förstår vart de ska gå. En del nyanlända har haft svårt med språket och haft låg kännedom om det svenska samhället eftersom de kommit hit för bara några år sedan. De vet inte heller vart de ska vända sig.

Att deltagarna verkligen vill komma ut på arbetsmarknaden kan man se på att medelvärdet på frågan i enkäten om den samlade upplevelsen av Ung Arena var hela 9.0 från dem som kommit ut i ett jobb, medan de som svarat att de *inte* kommit närmare arbetslivet hade ett medelvärde på 7,6 på samma fråga. Tittar man närmare på det relativa fåtal (ca 8 %) som inte tycker att projektet i någon högre grad har individanpassat aktiviteterna efter deras förutsättningar samt att de inte fått hjälp till praktik/anställning/studier som passar just för dem, blir medelvärdet ännu lägre, 4,5, och dessa anser till över 70 % att de inte närmat sig arbetsmarknaden. Att deltagarna ger projektet högre betyg om det lyckas hjälpa dem vidare till jobb eller studier tyder på att de flesta är resultatorienterade. Projekt och aktiviteter kan vara trevliga att delta i eftersom man blir sedd och får ett sammanhang, men det är inte bara roligt att bli trevligt bemött, de vill se resultat också. De vill vidare.

Vi kan ur resultaten ovan identifiera ett antal ofta återkommande faktorer som varit positiva för deltagarna och sannolikt varit viktiga för ett lyckat resultat:

- ✓ Blev lyssnade till
- ✓ Blev inte stressade utan fick gå vidare i egen takt
- ✓ Fick förklaringar
- ✓ Fick se sina styrkor
- ✓ Fick individanpassade aktiviteter
- ✓ Blev pushade i positiv bemärkelse, fick höra att de klarade något
- ✓ Truckkort som konkret bevis
- ✓ Fick lära sig skriva CV och jobbsökningar
- ✓ Fick praktisk hjälp med att fylla i blanketter till t.ex. AF och FK
- ✓ Någon fanns vid deras sida som stöd
- ✓ Deras praktik blev kontinuerligt uppföljd
- ✓ De fick hjälp att byta om de hamnat i fel praktik/utbildning
- ✓ Fick vidgade vyer på yrken och studier

Vi har flera gånger hört arenavägledare säga att "Vi tar dem i handen och leder dem ut" och det är precis vad som har hänt. Ungdomarna har fått individuellt stöd hela vägen från det limbo-läge de ofta befunnit sig i, till att komma ut på arbetsplatser eller i studier där de trivs.

De flesta av deltagarna har fått ut mycket av sitt deltagande i form av personlig utveckling. De är betydligt gladare än vad de var innan och ser ljusare på sina liv. Många tycker att de blivit "nya" människor. De kan mer, mår bättre, klarar av fler saker, vågar mer, har en tanke om vad de vill göra i framtiden och har mognat mycket genom deltagandet i Ung Arena. Av detta drar utvärderingen slutsatsen att Ung Arena har genererat kvalitativa "mänskliga" resultat som kanske inte alltid är mätbara i SCB:s statistik över deltagarnas försörjning i dagsläget, men som är mycket värdefulla för såväl individerna som för samhället i stort. Att ungdomarna "vuxit" inuti ser vi som ett av de viktigaste resultaten av hela projektet. Det är uppenbart att detta inte hade hänt utan Ung Arena.

Utvärderingsresultat: Del 4 – Arbetsgivare om praktikanter

Vi har intervjuat 15 arbetsgivare som tagit emot praktikanter från Ung Arena. Generellt sett hade praktiken fungerat bra, men inte alltid helt problemfritt med tanke på att en del ungdomar har diagnoser och inte alltid är mogna för att fungera fullt ut på en arbetsplats. Vi kommer nedan att kort beskriva fyra fall där arbetsgivaren var mycket nöjd med Ung Arenas insats. Detta tänker vi kan generera ett lärande och en diskussion, exempelvis på en samverkansdag, om hur man hanterar praktikanter och arbetsgivare för att få bästa möjliga resultat.

1. Johanna (fingerat namn) hade både en diagnos och ett trauma. Hon var i en svår period i livet men visade intresse för att jobba med djur. Arenavägledaren tog kontakt med ett hunddagis och där visade ägaren en positiv inställning. Man bokade ett möte med ägaren, Johanna och arenavägledaren. Arenavägledaren sa till ägaren att det måste klicka personlighetsmässigt, det var viktigt hur relationen mellan ägaren och Johanna fungerade. Det förekom vid första möten ingen planering, det var bara en första kontakt för att se om det var lönt att gå vidare.

Johanna började praktisera ett par timmar om dagen. Det var både framsteg och bakslag på grund av hennes svåra situation privat, men i grunden fungerade det bra och så småningom gick hon upp i tid gradvis tills hon nådde 75 %. Nu har hon anställning via FK och ägaren får kompensation och handledarbidrag. Ägaren säger att:

Ung Arena har ständigt hört av sig och jag har känt mig trygg i kontakten. Arenavägledaren har skött sig jättebra och skickat mail eller slagit en signal för att stämma av. Det är nyckeln till att det gått så bra. Öppna kort hela vägen. Jag rekommenderar andra att ta en prakt från Ung Arena. Andra jag haft praktikanter från har inte alls gett samma uppbackning.

2. Akbar (fingerat namn) från Afghanistan började praktisera på ett industriföretag. Chefen säger att Akbar var öppen och arbetsvillig. Han var lyhörd, formbar och hade "kompassen rätt inställd". Eftersom Akbar hade en del utbildning och arbetslivserfarenhet passade han snart in på företaget och ansågs vara en tillgång. Han har nu fast anställning. Chefen säger att Akbar "är perfekt", och att en värdefull egenskap hos Akbar är att han inte säger att han kan när han faktiskt inte kan, han frågar så att det blir rätt. När språket är ett problem kan det lätt bli att nyanlända säger att de kan utföra en uppgift trots att de inte klarar den, de vill

framstå som duktiga och visa framfötterna, men det kan bli fel, säger chefen. Det är bättre att de lär sig att fråga hur de ska göra och att man är tydligt med det.

Företaget har personalbehov och har sedan tidigare många anställda med invandrarbakgrund, vilket de inte ser några bekymmer i, tvärtom, säger chefen. Han berättar vidare att kontakten med arenavägledaren var god men att Akbar var självgående så det behövdes inte mycket kontakt. Bästa kunskapen är viljan och den hade Akbar.

3. Arenavägledaren kontaktade en butik för att Anders (fingerat namn), som har en npf-diagnos, var intresserad av mat och dryck. Man bokade in ett studiebesök så att Anders och personalen kunde lära känna varandra. Chefen sa att det var en liten arbetsplats och det var viktigt att praktikanten godkändes i arbetsgruppen. På studiebesöket kom man överens om premisserna för praktiken. Vid ett nästa möte gjorde man en konkret handlingsplan för hur butiken skulle ta emot Anders. Det krävdes en mycket tydlig planering som man gjorde tillsammans med Anders. Anders började lågt tidsmässigt med några timmar i veckan, orken och balansen var viktiga för honom. En vettig vardag och trivsel är viktigt för praktikanten, säger chefen.

Chefen menar att praktiken fungerade fantastiskt och vill ge en stor eloge till arenavägledaren som gjort en stor insats. Hen skulle sköta den dagliga kommunikationen med praktikanten och man har träffats en gång veckan. Arenavägledaren visade engagemang i personerna, säger chefen, och tillsammans har man bjudit in AF och FK på ett gemensamt möte.

Anders var mycket bra i arbetsgruppen och i jobbet, säger chefen. Han hade dippar men de hade en bra och öppen dialog och tog det dag för dag. Man plockade gemensamt fram vilka som var hans styrkor och svaga sidor så han kunde jobba med dessa.

Det hela gick över förväntan och jag är jättenöjd. Arbetsgruppen har lärt sig ta emot en person på ett annorlunda sätt än bara anställa. Det har gett oss något värdefullt. Tyvärr kan vi inte anställa Anders, butiken är för liten. Och hans ork är heller inte redo för anställning ännu. Men i framtiden kanske.

4. Niklas (fingerat namn) hade gått Hotell- och restaurangprogrammet för flera år sedan och sedan blivit sittande hemma. Han hade en npf-diagnos som gjorde att han hade svårt att ta egna initiativ och var inte redo för öppna arbetsmarknaden. Arenavägledaren fick med honom i en process där han skulle närma sig ett arbete. Hen kontaktade så småningom en lunchrestaurang och tog med sig Niklas dit på besök. Han började där som praktikant med tre timmar per vecka och gick sedan successivt upp till 75 %. Man fullföljde tre månaders praktik, sedan gick man genom vad han behövde jobba på, var hans starka sidor och de mindre starka var. Man diskuterade även var han kunde söka jobb. Chefen säger:

Det var absolut rätt praktikant. Han var nere i skorna och hängde med huvudet när han kom hit, men var rak i ryggen när han gick ut sista dagen. Det var mycket i honom själv som behövde byggas upp. Viljan fanns men verktygen behövde utvecklas. Han tog tag i många saker och han tyckte att han kunde laga mat. Vi byggde på hans positiva

sidor, han fungerade bra i köket och med personalen. Han var pratglad och det måste du vara, det är viktigt att de funkar ihop i köket.

Kontakten med Arenavägledaren fungerade utmärkt hela tiden. Restaurangen eller Niklas kunde ringa om det var något och arenavägledaren hörde av sig och frågade hur det gick. Det var smärtfritt och bra sade chefen. Niklas var dock inte aktuell för sommarjobb där. Han behövde klara direktiv hela tiden pga. sin funktionsnedsättning och personal som inte tar egna initiativ fungerar inte på sommarjobb sade chefen. Man ska se vad som behöver göras. Niklas klarade att göra samma saker varje dag och det gick snabbt och lätt, men nya saker var svårare. Man måste skriva ner vad han skulle ha i maten och ge honom färdiga recept. Han försvann lätt i andra tankar om han inte hade en tydlig arbetsuppgift. Chefen rekommenderade honom till storkök där det finns mycket stöd att få.

Sammanfattningsvis var det en del faktorer som karakteriserade en lyckad praktik ur arbetsgivarens synvinkel. Dessa var:

- ✓ En god kontakt mellan arbetsgivare, praktikant och arenavägledare.
- ✓ Arenavägledaren sökte kontinuerligt upp både arbetsledare/chef och praktikant för att följa upp hur praktiken fortskred.
- ✓ Arbetsgivaren/chefen upplevde att kontakten med Ung Arena var trygg. Skulle det uppstå problem hade man förtroende för att dessa skulle lösas.
- ✓ Praktikanten fick starta upp praktiken på den tidsmängd som passade hen, ofta bara ett fåtal timmar i veckan för att sedan öka successivt.
- ✓ Flerpartssamtal användes i de fall de behövdes.
- ✓ Man identifierade styrkor och svagheter hos praktikanten och diskuterade dessa så att praktikanten med eller utan stöd kunde jobba på de svaga sidorna.
- ✓ Arbetsgivaren såg att praktikanten byggdes upp och fick självkänsla.

Utifrån ovanstående punkter rekommenderar vi att arenorna använder en samverkansträff till att diskutera hur man arbetar med praktik och vilka erfarenheter som gett de bästa resultaten. Säkert kan vår lista kompletteras eller revideras. Det kan vara möjligt att få fram ett "praktikrecept" som andra kan följa. Eftersom alla kommuner inte har samma förutsättningar kan det även vara bra att etablera ett kommunöverskridande samarbete omkring praktikplatser.

Utvärderingsresultat: Del 5 – Projektledningens arbete och reflektioner

Utvärderingen konstaterar utifrån att vi följt projektet på styrgruppsmöten och i löpande kontakt med projektledningen, att Ung Arena har skötts både seriöst och professionellt. Projektet har haft två projektledare, Erland Gustafsson, rektor för Kanalskolan i Töreboda, och Peter Lidström, projekt och utvecklingsledare vid Sektor styrning och verksamhetsstöd i Skövde, samt en projektadministratör, Annica Bengtzing, chef för Samordningsförbundet Norra Skaraborg. Dessa tre har fungerat som en tight arbetsgrupp och har även beslutat om vad som skulle göras inom projektet. I praktiken har alla tre varit projektledare.

I projektets styrgrupp har suttit representanter från AF och FK tillsammans med ett antal kommunpolitiker från ingående kommuner. Styrgruppens ordförande har varit kommunstyrelsens ordförande från projektägaren Mariestad. Från början var vi från utvärderingens sida lite fundersamma över att styrgruppen hade en mer övergripande strategisk roll och fokuserade mindre på projektets styrning än på dess spridning, förankring och framtida implementering, medan de delegerade de konkreta besluten om projektgenomförandet till projektledarna. Detta går lite tvärsamt ESF:s råd³ om att få styrgrupperna att ta mer ansvar för att styra projekten. Det blev dock med tiden klarare för oss att det fanns en viktig skillnad mellan Ung Arena och många andra projekt. I de flesta andra projekt finns en enda projektledare och denna kommer ibland in lite från sidan, dvs. är inte starkt förankrad i den eller de organisationer som äger och driver projektet. I Ung Arena fanns tre projektledare som alla hade stor legitimitet i sina roller. De hade mycket goda mandat, god kunskap om projektets ämnesområde samt egna långåriga och vittomfattande kontaktnät i hela regionen. De hade dessutom aktivt bidragit till projektets tillkomst. Både projektledarna själva och vi utvärderare anser nu att detta sätt att arbeta har gett en god styrning av projektet. Faktum är att vi kan rekommendera till andra projekt att ha flera jämbördiga projektledare med mycket stor erfarenhet och stark förankring inom ämnet och det geografiska området. Att projektledarna varit djupt involverade redan på projektets planeringsstadium är sannolikt en stark framgångsfaktor. De har haft mandat och kunskap nog att föra arbetet från ax till limpa.

Projektledarna har snarare satt upp breda mål för arenorna än att tala om exakt hur dessa skulle se ut. Alla kommuner är olika och arenorna skulle få jobba utifrån de förutsättningar som fanns lokalt. Erland Gustavsson menar att det har varit en framgångsfaktor att arenornas arbete inte har styrts upp så mycket av projektledningen. De har fått jobba mycket som de vill, utifrån arenavägledarna som har haft en bra dialog med AME-chefer, DUA, m.fl. Arenorna har därför länkat in i den ordinarie verksamheten på ett bra sätt. Peter Lidström menar att man lyckats väldigt bra på en ren "produktionsnivå". De som jobbar "på golvet" jobbar jättebra, säger han. Erland framhåller att detaljstyrning inte är bra på någon nivå:

Det absolut viktigaste att man kör en platt organisation, inte pekar med hela handen. Man måste låta medarbetarna själva komma med initiativ. Då får de självförtroende.

Projektledarna ser det som en framgångsfaktor att de besökt arenorna ofta och att de som har funnits på arenan lätt har kunnat höra av sig till dem. De har i förankringssyfte även besökt kommunernas politiska organ, så som kommunstyrelser eller kommunstyrelsernas arbetsutskott. Där har de berättat om Ung Arena och vad projektet syftar till, vilket har väckt intresse hos kommunpolitikerna.

³ Ivarsson, M., Ivarsson, G., Sävenstrand, A. & Axelsson, A. 2013. Från mötesproffs till utvecklingsmotor – En skrift om framgångsrikt styrgruppsarbete. SPeL-rapport nr 11, 2013 <http://www.apel-fou.se/wp-content/uploads/2014/05/fran-motesproffs-t-utvecklingsmotor.pdf>

Högkonjunkturen kan ha underlättat genom att ge draghjälp åt projektet men den viktigaste faktor projektledarna ser för det goda resultatet är den goda vilja som funnit i samverkan. I de slutintervjuer vi gjorde med projektledarna är dessa snarast lite förvånade över att allt har varit så lätt. De säger samfällt att Ung Arena varit lättare att genomföra än vad de trodde från början.

Det har verkligen gått att få till det man ville. Goda insatser från alla aktörer. Har inte varit några hinder som inte gått att överkomma.

Jag trodde inte att det skulle vara så lätt att nå målen, med antal deltagare och antal som kom ut i jobb och studier. Hela projektet har varit ganska "smärtfritt". Man har varit ganska fantastiska ute i kommunerna. Även implementeringen har gått över förväntan. En implementering är ett kvitto på att alla tycker att detta är bra.

Trodde kanske att vi "tog i överkant" när vi skrev projektansökan, med kvantiteter, resultat och samverkan, men det var inte orealistiskt utan vi har nått det med god marginal.

När projektledarna blickar tillbaka på Ung Arena finns det inte mycket de skulle ha gjort annorlunda. Det Erland nämner är att när det gäller introduktionsutbildningarna borde projektet ha flyttat ut dem mer till olika orter, och inte mest hållit dem i Töreboda. Annica skulle gärna ha sett mer utbyte med systerprojektet Level Up:

Vi har haft erfarenhetsutbyte men man önskar att det hade varit ännu mer under projekttiden. Vi har varit fullt upptagna med att lösa det vi har haft själva.

Peter påpekar att man måste arbeta fortsatt för att påverka de problem som var upprinnelsen till Ung Arena, nämligen att det inte finns någon samordning av samhällets resurser, det finns strukturella hinder i våra styrsystem:

Samverkan är ett nyckelord idag. Ändå är den inte tillräcklig. Svårigheten är att vi inte har styrsystem som underlättar samverkan. Det finns strukturella hinder som gör att verksamheter fungerar dåligt. Man lyckas bra med samverkan på handläggarnivå men inte mellan förvaltningar. Men med ungdomar i utanförskap måste man jobba förvaltningsövergripande om man ska få resultat. Man måste utgå från individen och organisera runt individen och då blir det för dyrt att jobba förvaltnings specifikt. Om vi jobbar sektorsövergripande så är inte resurser/pengar problemet längre.

Han beskriver vidare att de som styr över organisationerna faktiskt inte vet vad det är som ger de bra resultaten på golvet. Kunskapen om vad som fungerar når inte ända upp i ledningarna, där den borde finnas.

Organisationsförändringar sker oftast på fel nivå. De drivs inte underifrån utan kommer uppifrån. Det finns en okänslighet för det man lärt sig, exempelvis i olika projekt. De som styr över förändringarna vet inte vad som är bra. Ung Arena har lyckats trots olika problem med styrning och system.

För att få en fortsatt trygg och långsiktig finansiering av arenorna menar Peter att det krävs en styrning i riktning mot mer samverkan och att det finns ett kunskapsflöde i hela kedjan, nerifrån

och upp liksom uppifrån och ner. De som styr måste få veta vad som fungerar för att kunna ta de rätta besluten eftersom de som jobbar i verksamheten inte kan fatta beslut om sin egen verksamhets existens, även om de vet att den är välfungerande och gör nytta.

Samlokaliseringar är en framgång. Kompetensen är samlad. Det svåra är den långsiktiga finansieringen. De som finns på arenorna har svårt att ta beslut om sådant. Man skulle behöva vara integrerade på fler nivåer, inte bara på själva arenanivån. Avståndet mellan "produktion" och förvaltning behöver minska så att styrningen kan fungera. Vi har "Skövdemodellen" som innebär att olika sektorschefer sitter i en och samma ledningsgrupp. Modellen är bara i sin linda men har påvisat betydelsen av att jobba sektorsövergripande. Cheferna får ökad kunskap när de går utanför sitt eget område. Ung Arena är en delverksamhet under ledningsgruppen och kanske man landar i att samverkan kan finansieras från olika sektorer.

Hur går man vidare?

Projektet är slut men i alla kommuner implementeras arenorna eller arbetssätten från projektet. Tack vare fortsatt finansiering i två år från Skaraborgs Kommunalförbund, Västra Götalandsregionen och de två samordningsförbunden i Skaraborg kommer det att finnas två personer (Annica Bengtzing och en arenavägledare) som jobbar vardera 25 % med att samordna arenorna. Uppdraget gäller också erfarenhetsutbyte och samarbete med projektet Level Up. Det kommer finnas medel till fortsatta utbildningar i 7TJUGO. Nätverket mellan arenorna, med samverkansdagar med inbjudna gäster och workshops fortsätter som en plattform för kompetensutveckling.

Introduktionsutbildningar kommer att finnas och utvecklas fortsatt, Man kommer att satsa på specialanpassade introduktionsutbildningar som inte har för höga krav, studiebesök, praktik kopplat till introduktionsutbildningarna mm. Exempelvis håller man nu på och bygger ut med ännu kortare introduktionsutbildningar, t.ex. till "flaggvakter". "Arbete på väg" är en satsning på tvådagarskurser i yrken där det är brist på personal. Utmaningar kvarstår dock för hur man kan jobba vidare med introduktionsutbildningar efter de två åren gått. Lösningar kan finnas i att det finns en gemensam "yrkesvuxpott" i Skaraborg och samarbetet med Vuxenutbildningen är ett utvecklingsområde.

Förhoppningen är att man i kommunerna ska gå in med egna medel för att finansiera verksamheterna långsiktigt. En breddad målgrupp är ett mål i flera av kommunerna och när arbetssättet omfattar alla arbetslösa oavsett ålder kan det vara lättare att motivera kommunerna att permanenta arenorna oavsett om de kallas arena eller ej.

En farhåga som funnits på senare tid är att AF inte ska medverka i lika stor utsträckning framöver. AF stänger nu tre kontor i Skaraborg, arbetet koncentreras till Skövde och en tredjedel av personalen slutar. Detta gör det kanske svårare med den lokala samverkan i varje kommun. Dock säger Annica att det successivt har blivit "svårare" deltagare. I början var fler från AF, nu har det efterhand blivit fler från kommunerna och FK. Även de som kommer från AF har efterhand blivit "tyngre" och stått allt längre från arbetsmarknaden. Med tanke på att det går att

gå andra vägar än genom AF så är bedömningen ändå att arenorna inte står och faller med vad som händer inom AF. I fortsättningen kan det bli fler från FK, då målgruppen breddas och även inkluderar gruppen 25-29 år.

Kort sagt finns det planer för framtiden men självklart behövs ett fortsatt förankringsarbete i varje kommun. En tanke är att det vore möjligt att arenorna utvecklade en förankringsstrategi som går att applicera brett och fördjupa vid behov.

Utvärderingens slutsatser om Ung Arena

Inom utvärderingen har vi samlat in ett omfattande intervjumaterial från snart sagt varje inblandad part i Ung Arena. Då samtliga intervjuade har varit mycket positiva till projektet är det lätt för oss utvärderare att dra slutsatsen att Ung Arena har uppnått mycket goda resultat och har mycket goda förutsättningar för att leda till långsiktiga effekter. Då avser vi inte främst att projektet uppnått och passerat de kvantitativa målen, utan vi drar huvudsakligen denna slutsats från de kvalitativa utsagor vi redovisat i denna rapport. Vi menar att våra närmast heltäckande studier gör att våra slutsatser kan betraktas som evidensbaserade.

Projektet var enligt projektledningen "lätt" att genomföra. Visst kan det ha varit lätt på grund av högkonjunkturen, men detta ser vi som långt ifrån hela sanningen. Högkonjunkturen gav draghjälp, och genom att den pågått under projekttiden har de som arbetat i projektet fått mycket att lära sig av, men den var alls inte avgörande för de resultat vi ser som de viktigaste. Vi tror att lättheten kom genom att det fanns stora behov av andra arbetsätt hos samverkansparterna, och det fick de genom Ung Arena. Samverkan gjorde hela processen så mycket enklare och effektivare för alla inblandade. Samverkansparterna vittnar samfällt om att samlokaliseringen, eller i vart fall gemensamma fysiska möten, är det som gör hela skillnaden för dem. De får tillgång till andras kompetenser, andras kunskap och andra verksamheters resurser på ett helt annat sätt än tidigare. De kan planera tillsammans och det blir inget dubbelarbete och ingen ungdom faller mellan stolarna. Bara en sådan sak som att ungdomar inte kommer på bokade tider om mötet är på en myndighet i en annan stad är mycket ineffektivt. Konsekvenser i form av indragna ersättningar kanske inte heller hjälper utan gör istället att ungdomar som redan har stora svårigheter drar sig ännu längre in i sitt skal och drabbas av "myndighetsfobi". Till arenorna kommer de när det är möten. De känner sig trygga med arenavägledarna och med tiden växer deras självkänsla. De kommer ut ur skalet och kan börja gå vidare med det stöd de får. Någon "håller dem i handen och leder dem ut". Självklart måste detta upplevas som en belöning för de personer som arbetar med ungdomarna. De får se resultat av sitt arbete. Arbetet blir betydligt mer meningsfullt. Vi tror att det huvudsakligen är detta som gett lättheten i projektet. Frustration över ineffektivitet har försvunnit eftersom arbetet fungerat så mycket bättre och man vill fortsätta arbeta i samverkan för att behålla de goda resultaten.

Det har skett ett mycket stort lärande i projektet. Inte allt lärande har varit organiserat utan man har lärt av varandra inom samverkan. Hela Ung Arena har fungerat som en jättelik informell kompetensutvecklingsinsats, där inte alla involverade har varit på några föreläsningar eller gått några kurser. Detta är en direkt och potentiellt långsiktig effekt av projektet som är mycket

värdefull att ta tillvara och utveckla. Det är viktigt att även i fortsättningen avsätta tid för den gemensamma diskussionen och informationen omkring verksamheterna.

Det viktigaste resultatet för deltagarna är att de blivit "nya människor" i och med att de fått en ökad självkänsla. De mår inte längre lika dåligt utan har börjat se en framtid inom arbetslivet som en möjlighet, inte som något skrämmande och kravfyllt. Man måste se att många av dessa ungdomar har diagnoser som påverkar deras sätt att fungera och hur de ser världen. De har funktionsnedsättningar, men ofta inte oöverkomliga, på rätt plats kan de funktionsnedsatta fungera väldigt bra. Ett belysande exempel vi fick höra om var ett IT-företag som enbart anställde personer med asperger. Ägarna hade själva asperger och personer med asperger har ofta specialintressen och blir otroligt duktiga på sitt ämnesområde. Arenorna har gjort fantastiska filmer om ungdomar som hittat sin rätta plats. Från att göra inget alls har de fått ett brinnande intresse eller en trygg arbetsplats där de får uppskattning. Projektet har visat att det finns en plats för alla, det gäller bara att hitta den – och däri måste dessa ungdomar få hjälp. Arenavägledarnas och samverkansparternas tålamod och goda bemötande av dessa unga har gett stora effekter som inte alltid är mätbara i projektstatistiken. Dessa effekter måste synliggöras eftersom de påverkar hela individens framtid. Det går alltså med hjälp av samverkan att förändra personens syn på sig själv och på sina möjligheter och det är det som ger den långsiktiga effekten – och även i förlängningen en positiv effekt på samhällsekonomin.

En bieffekt av Ung Arena är att kommunerna börjat använda arbetssättet med samverkan på andra åldrar än 15-24. Man kan med utgångspunkt i projektets resultat med fördel bredda målgruppen till andra åldrar och/eller specifika grupper, så som AF:s så kallade utsatta grupper: personer med högst förgymnasial utbildning, funktionsnedsatta med ett funktionshinder som medför nedsatt arbetsförmåga, utrikesfödda och arbetslösa i åldrarna 55-64 år. Projektet har genererat erfarenheter av detta, vilka dock inte inkluderas i denna utvärdering.

Vi ser även att den grupp som utgjort projektledning har varit ovanlig på flera sätt i en positiv bemärkelse som andra projekt kan lära av. Tre projektledare med lång erfarenhet, egna positioner inom relaterade verksamheter, stark förankring i regionen, stora egna mandat och kontaktnät har gett en möjlighet till strategisk påverkan som sannolikt annars inte vore möjlig. De har även kunnat styra projektet och haft stora möjligheter att fatta egna beslut om projektets aktiviteter och genomförande i stort. Deras gemensamma arbete har genererat en fortsatt extern finansiering av viktiga funktioner och aktiviteter under två år efter projektet. En fördel är även att de inte försvinner när projektet är slut, utan finns kvar och påverkar i implementering och en fortsatt utveckling i regionen. En stark och drivande projektledare som försvinner när projektet tar slut kan enligt forskning innebära dödstöten för implementering av projektresultaten. Här har projektledarna sett till att bygga in stöd för implementering långt innan projektets avslut. Arenorna och arbetssätten är så pass självbärande och kända att implementeringen gått bra och två år till kan troligen göra dem permanenta.

Utvärderingens övergripande slutsats är att det koncept som utvecklats i Ung Arena bör implementeras och bli permanentat i alla de nio ingående kommunerna. Det bör även spridas och implementeras i andra kommuner i Skaraborg samt, förstås, i hela Sverige.